

HODNOTIACE METODIKY PRE HODNOTENIE VÝSLEDKOV VZDELÁVANIA ŠTUDENTSTVA V E- SL PROJEKTOCH

Pokyny pre učiteľov, mentorov, školiteľov a univerzity na uplatňovanie metodiky a nástrojov e-SL

Názov dokumentu	HODNOTIACE METODIKY PRE HODNOTENIE VÝSLEDKOV VZDELÁVANIA ŠTUDENTSTVA V E-SL PROJEKTOCH
Názov projektu:	E-Service Learning pre digitálnejšie a inkluzívnejšie vysokoškolské vzdelávanie v EÚ
Autori:	Irena Polewczyk, Mariola Kozubek, Beata Ecler – Nocoń, rev. Dawid Ledwoń, Katarzyna Holewik (Eds.), Irene Culcasi, Maria Cinque, Valentina Furino, Nives Mikelic Preradovic, Tomislava Lauc, Vjera Lopina, Alžbeta Brozmanová Gregorová, Jana Javorčíková, Petra Strnáďová, Milena Lipnická, Anna Slatinská, Barbora Vinceová, Diana Stoica, Cristina Tripon, Ana Tebeanu
Program:	Partnerstvá pre spoluprácu v rámci programu ERASMUS+ v oblasti vysokoškolského vzdelávania
Číslo projektu:	2021-1-PL01-KA220-HED-000032194
Partneri projektu:	UNIWERSYTET SLASKI, LIBERA UNIVERSITA MARIA SS. ASSUNTA DI ROMA, UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI, SVEUCILISTE U ZAGREBU, UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE POLITEHNICA BUCUREȘTI, VALUEDO
Webová stránka projektu:	https://e-sl4eu.us.edu.pl/en/home/

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a stanoviská sú len názormi autora (autorov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Národnej agentúry (NA). Európska únia ani NA za ne nemôžu niesť zodpovednosť.

toto dielo využíva licenciu [Creative Commons Uvedte autora-Neužívajte komerčne-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

Obsah

Úvod.....	4
1. Hodnotenie a posudzovanie v rámci Service-Learning.....	5
2. Nástroj na hodnotenie výsledkov vzdelávania v rámci Service-Learning - metodika a nástroj.....	10
3. Názory študentov na výsledky vzdelávania s využitím Service-Learning v rôznych akademických predmetoch	14
4. Príloha - Príklady nástrojov používaných na hodnotenie výsledkov vzdelávania v rámci Service-Learning	20
4.1. SWOT analýza	20
4.2. Vstupné a výstupné lístky	23
4.3. Metóda 3, 2, 1.....	26
4.4 Video pitching.....	29
4.5. Kvadrant učenia sa službou	31
4.6. Hodnotenie žiackeho denníka SL.....	34
4.7. Hodnotenie správania žiakov v rámci projektu SL.....	35
4.8 Nástroj na hodnotenie študentov: postojová škála (hodnotiteľ: učiteľ alebo mentor)	37
4.9 Hodnotenie vlastného vnímania skúseností so SL zo strany študentov	39
4.10 Sebahodnotenie zručností študentov.....	40
4.11 Nástroj na hodnotenie študijnej a osobnej úspešnosti študentov	47
4.12 Učebné pomôcky - nástroj na hodnotenie projektov.....	51
4.13 mŠkály vo výskume SL	60
Bibliografické odkazy:	64

Úvod

Hodnotenie vo vysokoškolskom vzdelávaní (VŠ) zohráva zásadnú úlohu pri zabezpečovaní vysokej kvality vzdelávania v kontexte neustáleho zlepšovania vzdelávacích procesov. Je to systematický proces hodnotenia efektívnosti a kvality výučby a vzdelávania v akademických inštitúciách, ktorého cieľom je zlepšiť metódy výučby, študijné programy a obohatiť vzdelávacie skúsenosti študentov. V dynamicky sa meniacom akademickom prostredí sa pravidelné hodnotenie týchto prvkov stáva základným nástrojom, ktorý umožňuje inštitúciám efektívne sa prispôbovať novým výzvam a naplňať spoločenské a odborné očakávania. Systematické hodnotenie umožňuje univerzitám nielen zvyšovať štandardy vzdelávania, ale aj lepšie reagovať na potreby študentov, trhu práce a širšej akademickej obce (Reale, Seeber 2007).

V tejto súvislosti je obzvlášť dôležité hodnotenie projektov v kontexte metodiky Service-Learning realizovaných vo vysokoškolskom vzdelávaní (HE), ktoré spája teóriu s praxou. Systematické hodnotenie takýchto projektov umožňuje vysokým školám nielen merať vplyv sociálnych aktivít na študentov a komunity, ale aj zlepšovať vyučovacie metódy, ktoré spájajú akademické vedomosti s reálnymi sociálnymi potrebami. Hodnotenie pomáha

identifikovať úspechy aj oblasti, ktoré je potrebné zlepšiť, čo vedie k lepšiemu prispôsobeniu projektov vzdelávacím potrebám študentov a komunit, v ktorých sa tieto projekty realizujú. To umožňuje univerzitám efektívnejšie pripraviť študentov na aktívnu a informovanú účasť na spoločenskom a profesionálnom živote.

V rámci úvah o tejto problematike je nevyhnutné objasniť pojem hodnotenia vo vzťahu k vzdelávacím projektom, ako je Service-Learning. Hodnotenie možno označiť za špecifickú formu evalvácie, ale v užšom zmysle ide o proces, ktorý je oveľa širší než len samotné hodnotenie (Kawalec 2017). Podľa Spoločného výboru pre štandardy hodnotenia vzdelávania sa hodnotenie vzťahuje na "systematické skúmanie kvality alebo hodnoty objektu." (Joint Committee on Standards for Educational Evaluation 1994, s. 19) V kontexte Service-Learningových projektov to znamená, že sa pri hodnotení posudzuje nielen efektivita uskutočnených činností, ale aj ich hodnota vo vzťahu k stanoveným vzdelávacím a sociálnym cieľom.

Korporowicz (1997) túto definíciu rozširuje a uvádza, že hodnotenie je systematické skúmanie hodnoty alebo vlastností konkrétneho programu, činnosti alebo objektu z hľadiska kritérií prijatých na tento účel s cieľom zlepšiť, rozvíjať alebo lepšie pochopiť tento program, činnosť alebo objekt. V tomto kontexte zohráva pojem hodnoty kľúčovú úlohu a tvorí jadro procesu hodnotenia. V kontexte Service Learningu sa hodnotenie neobmedzuje na jednoduché "meranie" alebo "hodnotenie" výsledkov, ale zameriava sa na hlbšiu analýzu výsledkov a ich vplyvu na účastníkov a komunity. Korporowicz (1997) zdôrazňuje, že hodnotenie "sa zameriava na analýzu výsledkov alebo účinkov programu tým, že identifikuje všetky dôsledky v rámci rozsahu analýzy, plánované aj neplánované". (Korporowicz 1997, s. 279-280) V Service Learning-ových projektoch je tento prístup obzvlášť dôležitý, pretože umožňuje identifikovať priamy aj nepriamy vplyv činností študentov, čo vedie k formulácii odporúčaní pre budúce programy a rozhodnutia. V dôsledku toho sa hodnotenie stáva nástrojom nielen v kontexte samotnej evalvácie, ale aj v kontexte rozvoja a zlepšovania vzdelávania na univerzitnej úrovni.

1. Hodnotenie a posudzovanie v kontexte Service-Learningu

Scriven (1967) na základe všeobecného účelu hodnotenia rozlišuje dva hlavné typy hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie sa zameriava na priebežné zlepšovanie vzdelávacích procesov, vrátane pravidelného zberu spätnej väzby od študentov prostredníctvom prieskumov, hodnotení kurzov a vzájomných pozorovaní. Jeho cieľom je okamžitá korekcia a úprava vyučovacích metód. Na druhej strane sumatívne hodnotenie sa zameriava na hodnotenie konečných výsledkov vzdelávania, ako sú skúšky, záverečné projekty a iné formy hodnotenia výsledkov študentov. Používa sa na sumarizáciu efektívnosti vyučovania a slúži ako základ na uskutočnenie dlhodobých zmien v učebných plánoch.

Vo vysokoškolskom vzdelávaní zahŕňa hodnotenie aj evalváciu študentov a učiteľov. Súčasťou hodnotenia študentov je aj posudzovanie ich vzdelávacích výsledkov prostredníctvom rôznych foriem skúšok, písomných prác, projektov a prezentácií, čo má zásadný význam pri monitorovaní pokroku a prispôbovaní vyučovacích procesov ich potrebám. Hodnotenie učiteľov posudzuje pedagogickú efektívnosť vysokoškolských učiteľov, pričom často zahŕňa hodnotenie od študentov, vzájomné hospitácie a sebahodnotenie. Jeho cieľom je podporiť profesijný rozvoj učiteľov a zvýšiť kvalitu výučby. Verma et al. (2024) uvádzajú kritériá výberu typu hodnotenia, kľúčové otázky hodnotenia a metódy hodnotenia, ako je znázornené v tabuľke 1.

Tabuľka 1 Ako zistím, ktoré typy hodnotenia mám použiť?

Typ hodnotenia	Prečo sa používa	Kedy	Hodnotiace otázky	Metódy
Formatívne	posúdiť kvalitu, vykonať včasné úpravy a zabezpečiť, aby bol program v súlade s plánovanými cieľmi.	Na začiatku	Je program schopný osloviť cieľovú skupinu? Ako vstupy ovplyvňujú schopnosť programu fungovať?	Štúdium a analýza dokumentov na prípravu prieskumu Rozhovory vo fokusových skupinách
Sumatívne	Na ilustráciu úspešnosti programu	Na konci	Dosiahli účastníci očakávané výsledky? Aké úpravy sa vykonali s cieľom zvýšiť kvalitu programu?	Prieskumy Fokusové skupiny Rozhovory Štúdium a analýza dokumentov Prípadová štúdia
Proces	Preskúmať priebeh a aktivity v kontexte programu	Priebežne	Koľko osôb sa zúčastnilo programu? Aký je celkový počet partnerov?	Monitorovací prieskum Počty Prípadová štúdia na základe štúdia a analýzy dokumentov
Výsledok	Určenie dlhodobého dopadu na mnoho jednotlivcov	Na konci	Zvýšilo sa v rámci tohto postupu povedomie a znalosti?	Prieskumy Fokusové skupiny Rozhovory

	počas určitého časového obdobia			Prípadová štúdia o preskúmaní dokumentov
--	---------------------------------	--	--	--

Zdroj: Verma J., Gautam M., Dohley R., Bajpai A., Jatav H., (2024). *Extension Education and Communication Management*. New Delhi: EPH.

Hodnotenie v rámci Service Learningu sa spája s viacerými pojmami, z ktorých každý môže mať iný význam: spätná väzba, hodnotenie vplyvu, klasifikácia, hodnotenie, posudzovanie a mnohé ďalšie. Hodnotenie v kontexte Service-Learningu je teda chápané ako:

- proces merania alebo hodnotenia vplyvu Service Learningu, ktorý sa vykonáva ako súčasť výskumu;
- proces hodnotenia výsledkov vzdelávania študentov, na základe ktorého sa udeľuje známka/hodnotenie;
- proces získavania spätnej väzby, t. j. hodnotenie rôznych aspektov implementácie Service-Learningu od rôznych zainteresovaných strán (Brozmanová Gregorová, Heinzová, Uhláriková 2023).

Tieto úrovne hodnotenia, hoci sa líšia svojím účelom a cieľovou skupinou, sú vzájomne prepojené. Majú spoločné výstupy, ktoré sa dajú opätovne použiť, čím sa vytvára komplexná sieť hodnotenia. Napríklad spätná väzba od partnerov z komunity sa môže použiť na meranie vplyvu Service Learningu na komunitu. Táto vzájomná prepojenosť dodáva hodnotiacemu procesu hĺbku a komplexnosť.

Hodnotenie ako proces posudzovania výsledkov vzdelávania v rámci Service-Learningu

V rámci Service Learningu musia učitelia na konci semestra zhodnotiť výsledky vzdelávania študentov. Hodnotenie pritom nie je založené na počte hodín, ktoré študenti strávili v rámci Service-Learningových aktivít; počet hodín sa odráža v počte ECTS kreditov za konkrétny predmet. Hodnotenie by malo odrážať to, čo sa študenti naučili, t. j. ich výsledky vzdelávania, ktoré boli definované pri navrhovaní kurzu. Výsledky vzdelávania v kurze Service-Learning sa môžu líšiť od výsledkov vzdelávania v bežnom kurze. V skutočnosti okrem akademických cieľov súvisiacich s obsahom kurzu môžu byť definované aj iné kategórie Service-Learningových cieľov, napr:

- všeobecné akademické ciele súvisiace s rozvojom kritického myslenia, riešením problémov atď.
- vzdelávacie ciele súvisiace s procesom učenia;
- vzdelávacie ciele týkajúce sa komunity alebo cieľovej skupiny;
- vzdelávacie ciele súvisiace s intra- a transpersonálnym učením;
- vzdelávacie ciele súvisiace s občianskou zodpovednosťou v rámci Service Learningu.

Tak ako v iných kurzoch, po všeobecných cieľoch by mali nasledovať premyslené stratégie na dosiahnutie vzdelávacích cieľov, či už v kontexte vyučovania v škole, služby v komunite alebo úloh, na ktorých študenti pracujú, a potom metódy hodnotenia.

Hodnotenie v rámci Service-Learningu ako proces spätnej väzby

Ďalším rozmerom hodnotenia v rámci Service-Learningu je spätná väzba od rôznych zainteresovaných strán. Cieľom tu nie je známkovanie, ale skôr poskytnutie spätnej väzby na celý proces Service-Learningu alebo jeho zložky.

Existujú dva všeobecné prístupy k hodnoteniu: formatívne a sumatívne hodnotenie.

Formatívne hodnotenie poskytuje lepšie pochopenie Service-Learningu a poskytuje relevantnú a včasnú spätnú väzbu pre univerzitu a partnerov v komunite. Úloha formatívneho hodnotenia môže byť iná v prípade počiatkovej realizácie Service-Learningu alebo začiatkov spolupráce s konkrétnym partnerom v komunite, ako v prípade dlhodobej realizácie Service-Learningu alebo dlhodobého partnerstva. V prípade realizácie Service-Learningu je formatívne hodnotenie kľúčové. Prináša pridanú hodnotu pre všetky zúčastnené strany, pretože včasná identifikácia potenciálnych nedostatkov umožňuje ich včasnú nápravu a minimalizáciu negatívnych dopadov. Význam formatívneho hodnotenia v dlhodobých programoch môže spočívať v tom, že umožňuje včasné a relatívne jednoduché prispôbenie sa meniacim sa podmienkam (napríklad potreba prispôbiť sa situácii počas pandémie).

Príklady otázok pre formatívne hodnotenie:

1. Ako vnímate implementáciu Service-Learningu od jej začiatku po súčasnosť?
2. Čo sa vám osvedčilo?
3. Čo nefunguje?
4. Čo by sa podľa vás malo zlepšiť?
5. Ako ho podľa vás môžeme zlepšiť? (Brozmanová Gregorová et.al 2023)

Sumatívne hodnotenie sa používa vtedy, keď je potrebné zhodnotiť dosiahnuté výsledky a rozhodnúť, či v Service-Learningu pokračovať, alebo ho ukončiť. V tomto prípade cieľom hodnotenia nie je hľadať konkrétne návrhy na zlepšenie, ale skôr potvrdiť dosiahnutie alebo nedosiahnutie stanovených cieľov.

V procese hodnotenia:

- Študenti a učitelia môžu poskytovať spätnú väzbu v súvislosti s partnermi v komunite a v spolupráci s nimi,
- Študenti môžu poskytnúť spätnú väzbu o učiteľovi a jeho úlohe v procese Service-Learningu,
- Učitelia môžu žiakom poskytnúť spätnú väzbu;
- Partneri v komunite môžu poskytnúť spätnú väzbu o vzdelávaní študentstva, spolupráci so školou a prínosoch Service-Learningu.

Odporúča sa vyhnúť sa vytváraniu dlhého zoznamu otázok, ktorý môže byť pre zainteresované strany únavný. Je dôležité vybrať kritické otázky, ktoré odhalia povahu skúseností, názorov a postojov rôznych zainteresovaných strán k projektu. Pri tvorbe hodnotiacich otázok sa odporúča zväziť otázky týkajúce sa procesu projektu, kontextu projektu alebo obsahu projektu.

Je dôležité, aby učitelia, ktorí sa rozhodli implementovať stratégiu Service-Learning, a vedúci pracovníci škôl, zobrali do úvahy vyššie uvedené aspekty hodnotenia a zamerali sa na hodnotenie celkovej implementácie a úspešnosti tohto prístupu. Takéto hodnotenie umožňuje zlepšiť celkový proces implementácie a kultivuje implementáciu Service-Learningu. Aby hodnotenie nebolo samoučelné, je nevyhnutné začleniť jeho závery do prípravnej fázy implementácie Service-Learningu v ďalšej etape.

2. Nástroje na hodnotenie výsledkov vzdelávania v rámci Service-Learningu - metodika a nástroj

Nasledujúci nástroj je určený študentom, ktorí sa zúčastňujú na projektoch využívajúcich Service Learning v rôznych akademických predmetoch z rôznych akademických disciplín vrátane techniky a informatiky, spoločenských vied, jazykov, pedagogiky, humanitných a technických vied v piatich európskych krajinách - Poľsku, Taliansku, Chorvátsku, Slovensku a Rumunsku.

Metodika hodnotenia výsledkov vzdelávania študentov zahŕňala tak tvrdé zručnosti (schopnosti získané a posilnené počas vysokoškolského štúdia a uplatnené v praxi vďaka projektu e-SL), ako aj mäkké zručnosti, rozdelené do štyroch skupín: (1) oblasť sociálnych zručností (interpersonálne): komunikácia, tímová práca, zvládanie konfliktov a vyjednávanie; (2) oblasť osobných zručností (intrapersonálne): (3) oblasť metodických zručností: ako sa učiť, analytické zručnosti, tvorivosť a inovácie, riešenie problémov; (4) oblasť digitálnych zručností: spracovanie informácií a údajov (digitálnych), komunikácia (digitálna), tvorba obsahu (digitálneho) riešenie problémov (digitálnych).

Štyri klastre boli rozdelené do šiestich oblastí, ktoré obsahovali otázky zamerané na:

- Integrované vzdelávanie
- Občiansku zodpovednosť
- Sociálne zručnosti (interpersonálne: komunikácia, tímová práca, zvládanie konfliktov a vyjednávanie)
- Rozvoj osobných zručností (intrapersonálne: vedenie, sebahodnotenie, adaptabilita a flexibilita)
- Rozvoj myslenia (ako sa učiť, analytické zručnosti, tvorivosť a inovácie, riešenie problémov)
- Digitálne zručnosti.

Prieskum obsahoval celkovo 47 uzavretých otázok na hodnotiacej škále od 1 (rozhodne nesúhlasím) do 5 (rozhodne súhlasím) a dve otvorené otázky o silných a slabých stránkach Service-Learningového projektu. Záverečná časť prieskumu obsahovala sociálno-demografické otázky obsahujúce informácie o univerzite, fakulte, študijnom programe, akademickom roku, skupine, pohlaví, krajine a špeciálnych vzdelávacích potrebách.

Výsledky e-Service Learningu (e-SL) - Dotazník spätnej väzby od študentov

Ďakujeme vám za účasť na projekte e-Service-Learning v rámci programu Erasmus+, e-Service Learning for a More Digital and Inclusive EU Higher Education Systems (e-SL4EU) (číslo projektu: 2021-1-PL01-KA220-HED-000032194). Sliezska univerzita v Katoviciach/ Univerzita LUMSA/ Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici/ Univerzita v Záhrebe/ Politehnická univerzita v Bukurešti - sú členmi konzorcia realizujúceho tento projekt.

Cieľom projektu bolo aktívne zapojiť učiteľov a študentov, vrátane vás, do aktivít e-service learningu, ktoré umožňujú praktické využitie akademických poznatkov v reálnom kontexte. Ako účastník projektu ste prispeli k zlepšeniu situácie v komunite a posilnili svoj osobný rozvoj prostredníctvom služby druhým. Oceňujeme vaše úsilie, čas a emocionálny vklad. Podelte sa s nami o svoje myšlienky v dotazníku, aby ste posúdili, do akej miery projekt ovplyvnil rozvoj konkrétnych zručností.

Prosím, vyberte príslušné skóre na stupnici od 1 do 5 podľa nižšie uvedených kritérií, aby ste posúdili, do akej miery vaša účasť na projekte e-SL prispela k vášmu rozvoju v nižšie uvedených oblastiach.

Mierka: 1 (rozhodne nesúhlasím) , 2 (skôr nesúhlasím), 3 (nemám vyhranený názor), 4 (skôr súhlasím), 5 (rozhodne súhlasím).

Výsledky vzdelávania e-SL		1	2	3	4	5
1	Integrované vzdelávanie - vďaka účasti na e-SL projekte:					
	Mal som možnosť prepojiť vedomosti získané počas štúdia s ich praktickým využitím.					
	Poznatky získané štúdiom som využil na riešenie konkrétnych sociálnych problémov.					
	Upevnil som si vedomosti získané počas štúdia.					
	Získal som nové praktické poznatky, ktoré obohatili moje teoretické vedomosti.					
	Účasť na tomto projekte prispela k môjmu budúcemu osobnému rozvoju.					
2	Občianska zodpovednosť - vďaka účasti na e-SL projekte:					
	Cítim sa zodpovedný za svoju komunitu.					
	Verím, že by som mal a môžem vo svojej komunite niečo zmeniť.					
	Som odhodlaný slúžiť svojej komunite.					
	Chápem, ako môžem pozitívne prispieť k napĺňaniu potrieb komunity.					
	Verím, že ovplyvnením menšej komunity môžem ovplyvniť spoločenský život v širšom zmysle.					
	Svoje vedomosti môžem využiť na riešenie "skutočných" problémov v mojej komunite.					
	Dokážem lepšie identifikovať potreby komunity a na miestne, regionálne a globálne problémy sa pozerám v kontexte kritického myslenia.					
3	Sociálne zručnosti (interpersonálne: komunikácia, tímová práca, zvládanie konfliktov a vyjednávanie) - vďaka účasti na e-SL projekte:					

	Svoj názor dokážem zmeniť aj na základe logických a zmysluplných názorov iných.					
	Chápem, že tímová práca zahŕňa spoluprácu jednotlivcov s cieľom dosiahnuť čo najlepšie výsledky pri dosahovaní spoločného cieľa.					
	Dokážem konať pokojne v situáciách pod tlakom.					
	K členom svojho tímu a partnerom projektu sa správam s rešpektom.					
	Poskytujem konštruktívnu spätnú väzbu s ohľadom na potreby ostatných.					
	Otvorene vyzývam ostatných, aby poskytli spätnú väzbu.					
	Chápem, že tímová práca si vyžaduje efektívne riadenie a vyjednávanie o skupinovej dynamike, ktorá je súčasťou tímovej práce.					
	Počas konfliktu sa snažím nájsť nejaký kompromis.					
	V prípade rozdielných názorov dokážem udržiavať efektívnu komunikáciu.					
	Dokážem lepšie rozpoznať a vyjadriť svoj názor na situácie, udalosti, problémy alebo javy.					
4	Rozvoj osobných zručností (intrapersonálne: vedenie, sebahodnotenie, prispôsobivosť a flexibilita) - vďaka účasti na e-SL projekte:					
	Dokážem identifikovať svoje silné stránky a potreby vlastného rozvoja.					
	Dokážem stanoviť jasné ciele a úlohy projektov.					
	Dokážem komunikovať so zúčastnenými partnermi o očakávaniach, ktoré od seba navzájom máme, a myslím si, že je dôležité, aby tieto očakávania boli jasné.					
	Chápem, že je dôležité reflektovať celý priebeh projektu od jeho začiatku až po koniec.					
	Vyhľadávam príležitosti, aby som povzbudil seba aj ostatných k tomu, aby sa naučili nové spôsoby, ako robiť veci.					
	Dokážem lepšie rozpoznať a vyjadriť, ako môžu rôzni poslucháči vnímať rôzne významy tých istých informácií a ako to ovplyvňuje komunikáciu.					
	Dokážem lepšie počúvať a efektívne komunikovať s rôznymi ľuďmi, pričom používam vhodné verbálne a neverbálne správanie, jazyk a stratégie.					
5	Rozvoj myslenia (ako sa učiť, analytické zručnosti, tvorivosť a inovácie, riešenie problémov) - vďaka účasti na e-SL projekte:					
	V rámci projektu si dokážem vybrať a naplánovať činnosti.					
	Poznám svoje silné a slabé stránky v učení.					
	Dokážem identifikovať svoje vzdelávacie potreby a naplánovať kroky na ich splnenie.					
	Pri analýze svojho projektu a súvisiacich problémov dokážem využívať schopnosti kritického myslenia.					
	Dokážem analyzovať, syntetizovať a hodnotiť kvalitu informácií.					
	Dokážem identifikovať a analyzovať problémy v zložitých situáciách a svoje hodnotenia odôvodniť.					
	Myšlienky konceptu formulujem ako výsledok čítania, skúmania, diskusie a brainstormingu vo veľmi špecifickej, tematicky zameranej práci.					
	Dokážem lepšie identifikovať a vytvárať príležitosti pre osobné a spoločné akcie na riešenie situácií, udalostí, problémov alebo javov tak, aby sa zlepšili podmienky v prostredí.					
6	Digitálne zručnosti - vďaka účasti na e-SL projekte:					
	Dokážem zdieľať obsah a informácie prostredníctvom sociálnych sietí a platforiem na spoluprácu (napr. Disk Google, Dropbox atď.) a zhromažďovať spätnú väzbu.					
	Na propagáciu výsledkov svojej práce dokážem využiť sociálne médiá.					
	Dokážem pracovať s ostatnými na diaľku. (Teams, Webex, Zoom, Google Meet, WhatsApp...).					

Viem, ako chrániť seba aj ostatných pred online hrozbami a zneužitím.					
Na tvorivé vyjadrenie môžem používať rôzne médiá, napríklad kombinovať text, obraz, zvuk a video.					
Poznám nové digitálne technológie.					
Dokážem si vybrať správne digitálne nástroje na dosiahnutie cieľa.					
Dokážem používať digitálne technológie na riešenie problémov.					
Dokážem nájsť informácie o autorských právach a licenčných pravidlách pre zdroje, ktoré chcem použiť.					
Dokážem lepšie selektovať a používať vhodné technológie a médiá na komunikáciu s rôznorodým publikom.					

Silné a slabé stránky e-Service-Learningového projektu:

Silné stránky	Slabé stránky

Univerzita, fakulta		
Študijný program		
Akademický rok		
Skupina		
Pohlavie		
Krajina		
Považujete sa za osobu so špeciálnymi vzdelávacími potrebami?	Áno	Nie

Ďakujeme Vám za Váš čas a za vyplnenie dotazníka.

Analýza spätnej väzby študentov bude uvedená v ďalšej kapitole príručky.

3. Názory študentov na výsledky vzdelávania s využitím Service Learningu v rôznych akademických predmetoch

...

Kvantitatívna analýza odpovedí študentov na uzavreté otázky

Kvalitatívna analýza odpovedí študentov na otvorené otázky

Posledná otázka v prieskume mala formu otvorenej otázky. Študenti mali kvalitatívne zhodnotiť svoje projekty z hľadiska ich silných a slabých stránok. Toto hodnotenie nepochybne záviselo od typu realizovaného Service-Learningového projektu, študijného odboru, v ktorom sa projekt realizoval, schopností akademických učiteľov, ktorí viedli hodiny s využitím projektovej metódy, schopností študentov realizujúcich projekt, ako aj od krajiny, v ktorej sa projekt realizoval. Možno teda povedať, že realizácia jednotlivých projektov bola podmienená mnohými spôsobmi, čo má nepochybne význam pre hodnotenie študentov.

Všetky spoločné kategórie identifikované počas kvalitatívnej analýzy možno zovšeobecniť. Ak sa zopakovali v piatich krajinách, v ktorých realizované projekty museli zohľadňovať rôzne špecifické podmienky, a napriek tomu študenti v týchto krajinách uvádzali podobné silné a slabé stránky metódy e-SL, je vhodné tieto kategórie vziať do úvahy. Zároveň ich možno považovať za spoľahlivo poukazujúce na možné silné stránky projektov e-SL. Kategórie definované ako silné stránky projektov podporujú ich využitie v širšom meradle. Kategórie definované ako slabé stránky projektov sa oplatí analyzovať. Slabé stránky možno odstrániť alebo obmedziť účinnými opatreniami. Kvalitatívna analýza odpovedí na otvorenú otázku o silných a slabých stránkach projektovej práce zároveň ukazuje dôležitosť takýchto otázok v hodnotiacich dotazníkoch.

V kvalitatívnom výskume je poradie vyvodzovania záverov opačné. Namiesto toho, aby sme sa pýtali na mieru plnenia vopred stanovených kritérií, pýtame sa na kvalitatívne kritériá, ako ich vnímajú študenti. Analýza odpovedí umožňuje zistiť, či projekty e-SL spĺňali konkrétne normy, ale poskytuje aj možnosť formulovať usmernenia do budúcnosti. Tieto usmernenia umožňujú vypracovať čoraz vyššie štandardy pre projekty e-SL.

Analýza odpovedí o silných a slabých stránkach projektov e-SL realizovaných v piatich krajinách nám umožnila identifikovať niekoľko typov silných stránok projektov realizovaných v týchto krajinách.

Tieto typy kategórií charakterizujú odpovede študentov v jednotlivých krajinách, takže v nich možno nájsť určitú univerzálnosť.

Silné stránky projektov identifikované študentmi:

1. **Projekt je zdrojom motivácie konat'** (táto motivácia vyplýva z povahy projektov e-SL - tieto projekty poskytujú reálne skúsenosti)

Príklady odpovedí študentov v piatich krajinách, ktoré tvoria vybranú kategóriu, sú nasledovné:

Skúsenosť bola výborná, pretože pokračujem vo vzdelávacích aktivitách; Činnosť so zmyslom: vytvorenie produktu, ktorý bude skutočne užitočný pre iných, možno po ňom raz sami siahneme; Vidieť zmysel a účel vykonaných činností, všimnúť si užitočnosť vykonaných vzdelávacích krokov; Učiť sa prostredníctvom pomoci iným. Učenie sa prostredníctvom reálnych činností, nie suchého absolvovania skúšok; Praktický rozmer, prosociálny; Spoločenská potreba bola rozpoznaná a komunita bola úspešne vzdelávaná a zo strany nás študentov sme sa zdokonaľovali v zručnostiach tímovej práce a projektovej práce rozvojové akcie; pomoc iným; Nové skúsenosti; Nové možnosti; Túžba spoznať veci, ktoré sa nikdy nerobili; Objavenie metodiky v tejto oblasti a otvorený postoj, ktorý som k nej prejavil.

2. **Rozvoj vedomostí v rámci realizácie projektu e-SL** (rozvoju vedomostí napomáha motivácia študentov využívať ich v praxi)

Príklady odpovedí študentov v piatich krajinách, ktoré tvoria vybranú kategóriu:

Dokázala som lepšie pochopiť dôležitosť niektorých otázok a tém, ktoré boli predmetom kurzu; Získala som prvé skúsenosti s výučbou; Mohla som aplikovať všetku teóriu, ktorú sme sa naučili na kurzoch, v praxi; Systematizácia a využitie vedomostí, ktoré mám; Možnosť využiť vlastné vedomosti, zručnosti a skúsenosti na podporu prijímateľov projektu; Možnosť prekročiť rámec univerzity a vzdelávania a prehĺbiť len svoje vlastné vedomosti; rozvoj v oblasti pedagogickej problematiky; Využitie teoretických vedomostí v praxi; Projekt ovplyvnil môj sebarozvoj, vďaka nemu som si mohla prehĺbiť vedomosti v danej oblasti; Prehĺbenie vedomostí v rôznych oblastiach, systematizácia vedomostí získaných počas štúdia, rozšírenie; Projekt mi dal možnosť spojiť vedomosti získané počas štúdia s ich

praktickým využitím (...) pri tvorbe brožúry a pri štúdiu literatúry a tematických okruhov, ktorým sme sa venovali; zapamätala som si veľa cenných informácií, ku ktorým sa určite vrátim; rozšírenie vedomostí; získanie vedomostí v praxi, získanie nových skúseností a informácií; prehĺbenie vlastných vedomostí; získali sme praktické skúsenosti, ktoré sa mi budú v budúcnosti hodiť kvôli profesii, v ktorej budem pracovať. Všetky workshopy sme organizovali samostatne a spolupracovali sme s komunitnými partnermi, s ktorými budeme musieť pracovať na budúcom pracovisku. Získali sme nové zručnosti a a rozšírili sme si svoje vedomosti v danej oblasti.

3. Rozvoj sociálnych zručností (prekonanie strachu z rozhovoru, empatia, súcit, otvorenosť voči okoliu)

Príklady odpovedí študentov v piatich krajinách vo vybranej kategórii sú nasledovné;

Naučil som sa, ako sa správať v neočakávaných situáciách pri práci s ľuďmi, v situáciách, v ktorých môže dôjsť ku komunikačnému zmltku alebo nepochopeniu. Naučil som sa pracovať ako člen tímu a riešiť problémy bez ohľadu na nezhody; To, že som sa zúčastňoval (keď to bolo možné) na spoločných aktivitách prispelo aj k rozšíreniu môjho okruhu priateľov;

4. Rozvoj zručností tímovej práce v rámci realizácie projektu (spolupráca, kooperácia, diskusia, spoločné rozhodovanie)

Príklady odpovedí študentov v piatich krajinách, ktoré tvoria vybranú kategóriu:

Asertívna komunikácia; Pozitívny prístup k tímovej práci; zblížovanie komunikácie; Vedenie skupiny; Mimoriadne dobrá komunikácia a spolupráca všetkých členov projektového tímu; Tímová práca, medzigeneračná spolupráca (práca s ľuďmi tretieho veku),

5. Projekty e-SL sú príležitosťou na rozvoj digitálnych zručností: (rozvoj rôznych digitálnych zručností potrebných v rámci realizácie projektu).

Príklady odpovedí študentov v piatich krajinách, ktoré tvoria vybranú kategóriu, sú nasledovné:

Bola to príležitosť rozvíjať zručnosti súvisiace s novými technológiami a rôznymi webovými stránkami; Lepšie oboznámenie sa s novými technológiami; Práca s novými digitálnymi nástrojmi; Využívanie rôznych nových digitálnych nástrojov na účely tvorby projektu; Rozšírenie vedomostí o digitálnych technológiách; Mohol som sa dozvedieť o nových technológiách; Popularizácia digitálnych nástrojov; Práca s novými digitálnymi nástrojmi; Používanie rôznych nových digitálnych nástrojov za účelom vytvorenia projektu; Spoznanie nových spôsobov práce a digitálnych nástrojov, ktoré sa doteraz nepoužívali, spoznanie nových ľudí a získanie nových zručností, skúsenosť s tímovou prácou a rozdelením úloh podľa rolí; V rámci projektu sa úspešne realizovala séria aktivít zameraných na zvýšenie úrovne IT.

Kategória, ktorá sa objavovala menej často, ale zdá sa byť dôležitá. Schopnosť prekonávať ťažkosti je dôležitá pri dosahovaní cieľov.

6. Realizácia projektu je príležitosťou na prekonanie ťažkých situácií (prekonanie rôznych obáv, riešenie problémov)

Príklady odpovedí študentov v piatich krajinách, ktoré tvorili vybranú kategóriu:

Zvládanie krízových situácií; Riešenie náročných situácií; Riešenie krízových situácií; Zvládanie neočakávaných situácií.

Za zmienku stojí aj to, že len v dotazníkoch vyplnených talianskymi študentmi bol učiteľ uvedený ako jedna zo silných stránok projektu SL. Pri uvádzaní silných stránok sa študenti o role učiteľa vyjadrili nasledovne: *Učiteľ, ktorý nás vždy sprevádzal, Schopnosť učiteľov efektívne učiť a odovzdať kľúčové vedomosti svojim študentom.* Hoci túto kategóriu študenti v iných krajinách neuviedli, stojí za to zdôrazniť úlohu učiteľa pri zavádzaní projektov SL. Vysokoškolský učiteľ, ktorý vedie SL projekty, je bezpochyby kľúčový pre realizáciu projektu, od pochopenia podstaty samotnej metódy študentmi, cez vysvetlenie niektorých jej prvkov v každej fáze, až po finalizáciu a snahu o zvnútornenie reálnych efektov projektu. Aj niektoré nedostatky e-SL projektov dokáže učiteľ efektívne kompenzovať (napr. nepochopenie podstaty projektov e-SL študentmi). Jeden zo študentov napríklad poukázal na slabé

stránky projektu, pričom napísal, že za neúspechom projektu stojí: *Nedostatočné povedomie mladých ľudí o SL.*

Slabé stránky projektov identifikované študentmi:

Slabé stránky projektov uvádzali študenti menej často. Najdôkladnejšiu analýzu nedostatkov projektov, ktoré realizovali, vykonali chorvátski študenti. To svedčí o ich angažovanosti. Na základe analýzy odpovedí študentov zo všetkých krajín vznikli štyri kategórie.

1. **Nepochopenie podstaty projektu e-SL a jeho cieľov** (vysokoškolský učiteľ nedostatočne vysvetlil podstatu projektu e-SL, študenti nechápali podstatu projektu e-SL, partneri neporozumeli podstate e-SL projektu)
2. **Projekt neposkytol príležitosť na rozvoj digitálnych kompetencií** (nedostatok digitálnych kompetencií, malá príležitosť na rozvoj digitálnych kompetencií)
3. **Realizácia projektov bola časovo náročná:** (študentom sa javilo jednoduchšie absolvovať hodiny tradičným spôsobom, nakoľko na projekt bolo podľa nich vyčleneného príliš málo času)
4. **Organizačné a komunikačné problémy** (zlá komunikácia v tíme, zlá komunikácia s jednotlivými partnermi, strach z predvádzania sa v tíme, organizačné problémy)

Pozornosť venovaná identifikácii slabých stránok pri realizácii e-SL projektov môže nepochybne prispieť k ich vyššej kvalite.

4. Príloha - Príklady nástrojov používaných na hodnotenie výsledkov vzdelávania v rámci Service-Learningu

Na hodnotenie výsledkov vzdelávania študentov zapojených do projektov Service-Learningu možno použiť viacero nástrojov s rôznymi hodnotiacimi prvkami, hodnotiacimi stupnicami a grafickými formami. Môžu to byť nástroje, ktoré už boli vyvinuté a otestované inými výskumníkmi, alebo si môžete vytvoriť vlastný nástroj pre skupinu študentov, s ktorými ste projekt realizovali. V prílohe sú uvedené nástroje, ktoré možno použiť na konci akéhokoľvek akademického kurzu, v ktorom sa Service-Learning uplatnil, a to tak v prípade tradičného Service-Learningu, ako aj e-Service-Learningu.

4. 1. SWOT analýza

SWOT analýza

Analýza SWOT je nástroj strategického plánovania, ktorý sa používa na identifikáciu a vyhodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb súvisiacich s konkrétnym projektom, organizáciou alebo v tomto prípade s iniciatívou e-SL.

Potrebné materiály:

- Biela tabuľa alebo flipchart a fixky
  - Šablóna analýzy SWOT (štyri kvadranty označené: silné stránky, slabé stránky, príležitosti, hrozby)
  - Poznámkové lístky alebo samolepiace bločky
  - Pero/ceruzky
- Projektová dokumentácia a príslušné údaje

Pokyny:

Úvod (15 minút):

- Začnite vysvetlením účelu aktivity: kriticky zhodnotiť e-SL projekt pomocou SWOT analýzy.
  - Poskytnite stručný prehľad o tom, čo je SWOT analýza (silné stránky, slabé stránky, príležitosti, hrozby).

-Zdôraznite, že táto aktivita má byť konštruktívna a všetky názory a návrhy sa cenia, nakoľko môžu prispieť k úspechu projektu.

Silné stránky (20 minút):

-Rozdeľte účastníkov do skupín (ak je to vhodné) alebo pracujte individuálne.

-Požiadajte účastníkov, aby využili metódu brainstormingu a na samolepiace papieriky napísali silné stránky projektu.

-Každý účastník/skupina by sa potom podelí o svoje poznámky a nalepí ich do kvadrantu "Silné stránky" šablóny SWOT na tabuľu alebo flipchart.

-Krátko prediskutujte každú silnú stránku a objasnite všetky pochybnosti, prípadne otázky.

Slabé stránky (20 minút):

-Postupujte podobne ako pri silných stránkach, ale tentoraz sa zamerajte na identifikáciu slabých stránok alebo oblastí, ktoré je potrebné v projekte zlepšiť.

-Zapíšte si tieto slabé stránky na samolepiace papieriky a umiestnite ich do kvadrantu "Slabé stránky".

Príležitosti (20 minút):

-Požiadajte účastníkov, aby zvažili vonkajšie faktory, ktoré by mohli mať pozitívny vplyv na projekt.

-Zapíšte si tieto príležitosti na samolepiace papieriky a umiestnite ich do kvadrantu "Príležitosti".

Hrozby (20 minút):

-Diskutujte o potenciálnych hrozbách alebo výzvach, ktorým by projekt mohol čeliť, a to tak interných, ako aj externých.

-Zapíšte tieto hrozby na samolepiace papieriky a umiestnite ich do kvadrantu "Hrozby".

Diskusia v skupine (30 minút):

-Podporte diskusiu o každom kvadrante a vyzvite účastníkov, aby rozvinuli svoje názory týkajúce sa jednotlivých bodov.

-Stanovenie priorít a identifikácia kľúčových silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb.

-Diskutujte o potenciálnych stratégiách v kontexte využitia silných stránok, zmiernenia slabých stránok, využitia príležitostí a riešenia hrozieb.

Akčný plán (15 minút):

-Spoločne vypracujte akčný plán na základe zistení analýzy SWOT.

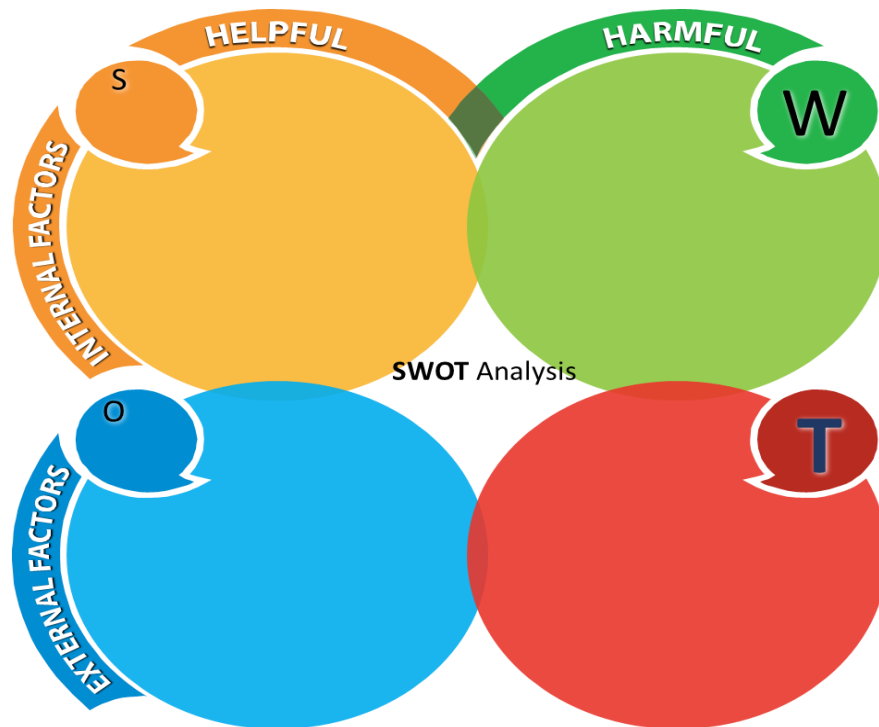
-Prideľte účastníkom roly a úlohy, v rámci ktorých budú zodpovední za implementáciu zmien alebo zlepšení.

-Stanovte si merateľné ciele a časový plán na kontrolu pokroku.

Záver (10 minút):

-Zhrňte kľúčové závery analýzy SWOT a akčného plánu.

-povzbudzujte účastníkov, aby sa naďalej zapájali do projektu a angažovali sa v jeho úspešnom priebehu

4.2. Vstupné a výstupné lístky

Ide o ďalší nástroj zameraný na hodnotenie výsledkov vzdelávania študentov, ktorý sa dá použiť tak pri tradičnom SL, ako aj pri e-SL. Nástroj hodnotí úroveň zapojenia študentov do online vzdelávacieho projektu zameraného na ochranu životného prostredia a ich povedomie o environmentálnych problémoch (možno ho použiť aj pre iné projekty/témy).

Vstupné a výstupné lístky sú účinnými nástrojmi hodnotenia, ktoré sa používajú v rôznych vzdelávacích prostrediach vrátane e-SL. Pomáhajú vedúcim kurzu (učiteľom) posúdiť porozumenie študentov, sledovať ich pokrok a podľa toho prispôsobiť výučbu.

Aktivita: Virtuálny projekt zameraný na ochranu a úpravu životného prostredia (príklad1)

Cieľ: Cieľ: Zapojiť študentov do e-SL projektu zameraného na ochranu životného prostredia a zvýšiť ich povedomie o environmentálnych otázkach.

1. Vstupný listok (pred realizáciou e-SL):

Predtým, ako študenti začnú svoj virtuálny projekt úpravy životného prostredia, musia prostredníctvom online vzdelávacej platformy predložiť vstupný formulár(lístok). Tento vstupný formulár slúži na niekoľko účelov:

Cieľ: Posúdiť predchádzajúce vedomosti, postoje a očakávania študentov týkajúce sa ochrany životného prostredia a online vzdelávania v oblasti SL.

Pokyny: Požiadajte študentov, aby odpovedali na niekoľko otázok alebo podnetov. Napríklad:

"Čo sa vám vybaví pod pojmom *ochrana životného prostredia*?"

"Prečo je podľa vás dôležité zapojiť sa do virtuálnych aktivít zameraných na ochranu a úpravu životného prostredia?"

"Čo sa chcete naučiť alebo dosiahnuť prostredníctvom tohto e-SL projektu?"

2. Aktivita v oblasti e-SL: Virtuálny projekt zameraný na ochranu a úpravu životného prostredia:

Študenti sa potom zapoja do virtuálneho projektu ochrany a úpravy životného prostredia. Ich úlohou môžu byť činnosti, ako je výskum environmentálnych problémov, účasť na online diskusiách alebo webových seminároch o ochrane životného prostredia alebo prispievanie k virtuálnej ochrane životného prostredia prostredníctvom zberu a analýzy údajov.

3. Výstupný listok (po ukončení e-SL aktivity):

Po ukončení e-SL projektu musia študenti predložiť výstupný formulár. Tento výstupný listok je dôležitý pre reflexiu a hodnotenie:

Cieľ: Posúdiť vplyv e-SL na vedomosti, postoje a zručnosti študentov týkajúce sa ochrany životného prostredia.

Pokyny: Požiadajte študentov, aby sa zamysleli nad svojimi skúsenosťami z projektu a odpovedali na otázky alebo podnety, ako napr.:

"Čo ste sa naučili o ochrane životného prostredia prostredníctvom tohto e-SL projektu?"

"Ako sa zmenilo vaše vnímanie environmentálnych problémov od začiatku tohto projektu?"

"Podeľte sa o príklad činnosti, ktorou môžete vo svojom každodennom živote prispieť k ochrane životného prostredia na základe toho, čo ste sa naučili."

4. Diskusia a hodnotenie:

Po zozbieraní a preskúmaní vstupných a výstupných lístkov môže učiteľ použiť tieto údaje na posúdenie účinnosti vzdelávacej e-SL aktivity. Môže identifikovať zmeny vo vedomostiach a postojoch študentov, ako aj oblasti, ktoré možno budú potrebovať ďalšie skúmanie na budúcich hodinách. Okrem toho sa výstupné lístky môžu použiť ako základ pre diskusie v triede, ktoré umožnia študentom podeliť sa o svoje skúsenosti a poznatky získané z virtuálneho projektu v kontexte ochrany a úpravy životného prostredia.

Názov aktivity: "Reflexie na tému online vzdelávania v oblasti e-SL"(príklad2)

Cieľ: Cieľ: Zhodnotiť porozumenie, zapojenie a skúsenosti študentov v e-SL kurze.

Pokyny:

1. Vstupný listok (e-SL aktivita pred započatím projektu):

Predtým, ako študenti začnú realizovať svoj e-SL, musia vyplniť vstupný formulár.

Vstupný formulár by mohol obsahovať otázky ako:

"Čo očakávate, že sa naučíte alebo získate na základe Vašej participácie na e-SL projekte?"

"Aké zručnosti alebo vedomosti si chcete rozvíjať?"

"Aké obavy alebo výzvy predpokladáte v tomto e-SL projekte?"

2. Skúsenosti s e-SL:

Študenti sa zapájajú do vybraného e-SL, ktorý môže zahŕňať činnosti ako virtuálne dobrovoľníctvo, zapojenie komunity prostredníctvom online platforiem alebo výskum na diaľku.

3. Výstupný lístok (vzdelávacia aktivita po skončení služby):

Po ukončení e-SL vzdelávania alebo jeho podstatnej časti sú študenti povinní predložiť výstupný formulár.

Výstupný lístok by mohol obsahovať otázky, ako napríklad:

"Čo ste sa naučili na základe Vašej účasti na e-SL projekte?"

"Ako sa vaše pôvodné očakávania zhodovali so skutočnou skúsenosťou?"

"Opíšte konkrétnu situáciu alebo interakciu, ktorá mala významný vplyv na Vaše učenie."

"Aké máte odporúčania na zlepšenie e-SL v budúcnosti?"

"Ako Vaša účasť na tomto e-SL projekte prispela k vášmu osobnému rastu a pochopeniu problémov komunity?"

Hodnotenie učiteľa:

Učitelia preskúmajú vstupné a výstupné lístky, aby zistili počiatočné očakávania študentov a ich úvahy o skúsenostiach v rámci e-SL.

Identifikácia konkrétnych vzorcov v odpovediach študentov môže prispieť k zisteniu účinnosti e-SL projektu.

Učitelia môžu tiež využiť informácie získané z výstupných listov na zlepšenie koncepcie kurzu alebo prispôbenie budúcich možností v kontexte e-SL.

Spätná väzba a diskusia:

Učitelia môžu viesť diskusiu v triede alebo poskytnúť študentom individuálnu spätnú väzbu na základe ich vstupných a výstupných lístkov.

To môže vytvoriť priestor pre študentov, aby sa podelili o svoje skúsenosti, učili sa jeden od druhého a spoločne uvažovali o vplyve e-SL.

4.3. Metóda 3, 2, 1

Tento nástroj nabáda študentov, ktorí sa učia prostredníctvom e-SL, aby sa zamysleli nad svojimi online dobrovoľníckymi skúsenosťami a získali prehľad o ich vplyve na seba a komunitu. Zahŕňa hodnotenie mäkkých aj tvrdých zručností.

Metóda 3, 2, 1 je technika reflexívneho učenia, ktorá sa používa v rôznych vzdelávacích prostrediach vrátane e-SL. Táto metóda nabáda študentov, aby kriticky premýšľali o svojich skúsenostiach s e-SL, identifikovali kľúčové poznatky a uvažovali o svojom osobnom raste.

Činnosť: Reflexia skúseností v kontexte participácie na e-SL projekte (príklad 1)

Krok 1: "3" - tri kľúčové poznatky

V prvom kroku metódy 3, 2, 1 majú študenti určiť a zapísať tri kľúčové poznatky alebo ponaučenia, ktoré získali zo svojej skúsenosti s elektronickou službou. Napríklad:

- *Zlepšenie digitálnych zručností:* Prostredníctvom projektu elektronického vzdelávania som sa naučil efektívne používať nástroje na online spoluprácu, ako sú Zoom a Google Docs. Tieto zručnosti budú cenné v mojej budúcej kariére.
- *Globálne povedomie:* Počas projektu virtuálnej služby som získal hlbšie pochopenie globálnych problémov vďaka interakcii s ľuďmi z rôznych častí sveta. Táto skúsenosť rozšírila môj rozhľad.
- *Manažment času:* Práca na kurze a projekte elektronického vzdelávania vyžadovala dobré zručnosti v oblasti riadenia času. Uvedomil som si, aké dôležité je stanoviť si priority a dodržiavať harmonogram.

Krok 2: "2" - dve otázky

V druhom kroku študenti sformulujú dve otázky týkajúce sa ich skúseností s elektronickou službou. Tieto otázky sa môžu týkať výziev, ktorým čelili, vplyvu projektu alebo akéhokoľvek iného aspektu ich skúsenosti. Napríklad:

- *Ako môžem využiť digitálne zručnosti, ktoré som získal počas projektu elektronického vzdelávania v mojom budúcom akademickom a kariérom živote?*
- *Aké stratégie môžem použiť na zlepšenie efektivity virtuálnej spolupráce v projektoch online služieb?*

Krok 3: "1" - jedna akčná položka

V poslednom kroku študenti určia jednu konkrétnu činnosť alebo cieľ, ktorý chcú dosiahnuť na základe svojich skúseností s elektronickou službou. Tento akčný cieľ by mal byť realizovateľný a mal by prispieť k ich osobnostnému alebo profesionálnemu rozvoju. Napríklad:

- *Akčný bod:* Budem skúmať možnosti dobrovoľníckej práce v organizáciách, ktoré sa zameriavajú na podobné globálne problémy, aby som pokračoval vo svojom záväzku mať pozitívny vplyv. Okrem toho budem vyhľadávať workshopy alebo kurzy, aby som si ďalej rozvíjal digitálne zručnosti a zlepšil svoje schopnosti virtuálnej spolupráce.

Názov aktivity: Skúmanie environmentálnej udržateľnosti (príklad2)

Cieľ: Zapojiť žiakov do aktivity elektronického vzdelávania súvisiacej s environmentálnou udržateľnosťou, v rámci ktorej si pozrú online dokumentárny film o miestnom environmentálnom probléme a zamyslia sa nad svojimi poznatkami.

Pokyny:

Krok 1: Pozrite si online dokumentárny film

Poskytnite študentom odkaz na online dokumentárny film, ktorý je zameraný na miestny environmentálny problém, napríklad odlesňovanie blízkeho lesa alebo znečistenie rieky.

Vyzvite študentov, aby dokument pozorne sledovali, robili si poznámky a venovali pozornosť kľúčovým faktom, problémom a riešeniam.

Krok 2: Vyplňte pracovný list 3-2-1

Po pozretí dokumentu požiadajte študentov, aby vyplnili pracovný list 3-2-1 (predtým vysvetlený) alebo dokument v platforme elektronického vzdelávania. Pracovný list môže mať nasledujúcu štruktúru:

- *3 kľúčové poznatky:* Študenti by mali určiť tri dôležité fakty, ktoré sa dozvedeli z dokumentu a mohli by sa týkať environmentálneho problému, jeho vplyvu alebo možných riešení.
- *2 otázky:* Študenti by mali vytvoriť dve otázky, ktoré ich napadnú po pozretí dokumentu. Otázky sa môžu týkať problému, jeho príčin alebo možných opatrení, ktoré možno prijať na jeho riešenie.
- *1 Reflexia:* V tejto časti by študenti mali napísať krátku reflexiu o svojich osobných myšlienkach a pocitoch týkajúcich sa environmentálneho problému prezentovaného v dokumentárnom filme. Môžu ju tiež prepojiť s vlastným životom alebo miestnou komunitou.

Krok 3: Zdieľanie a diskusia

Požiadajte študentov, aby sa podelili o svoje vyplnené pracovné listy 3-2-1 na diskusnej nástenke alebo fóre v rámci vzdelávacej platformy elektronickej služby. Povzbudzte ich, aby sa zapojili do zmysluplných diskusií tým, že budú navzájom reagovať na svoje úvahy a otázky.

Uľahčite virtuálnu diskusiu, aby študenti ďalej skúmali témy dokumentu, vymieňali si poznatky a brainstormovali potenciálne projekty elektronických služieb súvisiace s environmentálnou problematikou.

Krok 4: Projekt elektronického vzdelávania

Po skončení diskusie zadajte študentom projekt elektronického vzdelávania, ktorý súvisí s environmentálnou problematikou, ktorú sledovali v dokumentárnom filme. Mohli by napríklad

preskúmať miestne environmentálne organizácie, vytvoriť osvetové kampane alebo sa zúčastniť na upratovacích akciách.

Počas trvania projektu by študenti mali využívať poznatky, ktoré získali z dokumentárneho filmu,.

4.4 Video pitching¹

Používanie videozáznamov na hodnotenie výsledkov vzdelávania študentov v projektoch elektronického vzdelávania môže byť kreatívnym a pútavým spôsobom hodnotenia ich porozumenia, komunikačných zručností a výsledkov projektu. Nasledujúce kroky (ich poradie je relatívne a nie všetky sú požadované) zahŕňajú video pitching do procesu hodnotenia:

Úvod do zadania:

Na začiatku projektu predstavte študentom zadanie videozáznamu, aby im boli jasné vaše očakávania. Vysvetlite im, že budú prezentovať svoj projekt pomocou videa. Spomeňte, že video pitching môže byť vhodný pre niektoré úlohy a pre iné nie.

Príprava projektu:

Počas celého projektu usmerňujte študentov, ako si majú pripraviť prezentáciu projektu elektronickej služby pomocou videa. Uistite sa, že majú všetky potrebné materiály a údaje na efektívnu prezentáciu. Tiež skontrolujte, či dokážu zakomponovať pútavé vizuálne prvky, diagramy alebo grafiku na ilustráciu kľúčových bodov. Navrhňte im, aby použili storyboardy na naplánovanie vizuálneho postupu. Študenti by mali mať scenáristické, rozprávačské a technické zručnosti a tiež by mali pochopiť a uplatňovať digitálnu etiku.

Usmernenia a kritériá:

Poskytnite študentom jednoznačné usmernenia a kritériá hodnotenia videozáznamov z aspektu obsahu, podania, organizácie a vizuálnej prítťažlivosti.

Prax a spätná väzba:

Povzbudzujte študentov, aby predviedli svoje videozáznamy kolegom alebo inštruktorom a požiadali ich o spätnú väzbu. Takto si môžu zdokonaľiť vlastné prezentačné zručnosti aj obsah

---

¹ <https://luiscaldasdeoliveira.com/2018/01/23/5-ideias-para-apresentacoes-memoraveis/>; projekt BRAIN - odporúčania pre video pitching; Ted Talks: (Chris Anderson, kniha, 2017); Perfecting Your Pitch: Shapiro a Jeff Barker, kniha, 2013).

prezentácie a môžu tiež zistiť, či majú problémy s prezentovaním myšlienok alebo vysvetľovaním svojej práce.

Nahrávanie a predkladanie:

Nechajte študentov nahrat' svoje videozáznamy a predložiť ich ako súčasť výstupov projektu. Môžete im poskytnúť podobný systém osvetlenia a rovnaké pozadie (napríklad s logom školy alebo inými relevantnými vizuálnymi prvkami), aby boli jednotné a viditeľné. Určite formát a platformu na predkladanie videí (napr. YouTube, systém riadenia výučby (LMS) (Blackboard, Canvas, Moodle alebo D2L Brightspace), špecializovaná platforma pre videá, Disk Google, VIMEO, Microsoft Stream, platforma triedy alebo školy/univerzity, WeTransfer alebo Dropbox Transfer na odosielanie videí inštruktorom alebo spolužiakom vo fáze cvičenia...)

Vzájomné hodnotenie:

Zahrňte do procesu vzájomné hodnotenie. Pridel'te študentom úlohu, aby si navzájom pozreli videozáznamy a poskytli k nim spätnú väzbu podľa stanovených kritérií. Spolužiaci môžu ponúknuť cenné postrehy na zlepšenie pitchingu pre podobné podujatie v budúcnosti.

Hodnotenie inštruktora:

Mentor/profesor následne vyhodnotí videozáznamy na základe vopred stanovených kritérií. Každému študentovi poskytnete konštruktívnu spätnú väzbu a bodové hodnotenie. Tieto hodnotenia sa môžu kombinovať s hodnoteniami, ktoré poskytli spolužiaci, alebo aj nie.

Reflexia a sebahodnotenie:

Požiadajte študentov, aby sa zamysleli nad svojimi videozáznamami. Požiadajte ich, aby sami zhodnotili svoj výkon a určili oblasti, v ktorých sa môžu zlepšiť, pričom použijú rovnaký súbor kritérií.

Integrácia s tréningom prezentačných zručností:

Ak je to možné, zahrňte do vzdelávacieho projektu e-služby aj školenie prezentačných zručností. Poskytnite zdroje alebo workshopy o efektívnych technikách videoprezentácie (napríklad bezplatné kurzy na portáli Coursera o verejnom vystupovaní - [Introduction to Public Speaking Course \(UW\) | Coursera](#), kurz na portáli edX- [GetSmarter: Speaking in Public: Vydávanie príbehov, ovplyvňovanie a prezentácia | edX](#) a podobne).

Prezentačný deň alebo prezentácia

Zvážte zorganizovanie prezentačného dňa alebo prehliadky, kde si študenti môžu navzájom pozrieť svoje videozáznamy. To môže podporiť vzájomné učenie a vytvoriť pocit spolupatričnosti. Na konci dňa oslávte a odmeňte videoprezentácie.

Otázky a odpovede alebo diskusia:

Po pozretí videozáznamov usporiadajte stretnutie s otázkami a odpoveďami alebo s diskusiou, na ktorom sa študenti môžu pýtať aj poskytovať spätnú väzbu spolužiakom.

Rubrika hodnotenia:

Vypracujte rubriku špeciálne na hodnotenie videozáznamov. Táto rubrika by mala byť v súlade s cieľmi vzdelávania uvedenými na začiatku projektu elektronickej služby a mala by zahŕňať aspekty, ako je obsah, zrozumiteľnosť, angažovanosť a schopnosť presvedčať.

Používanie technológií:

Využite technológie na uľahčenie tvorby videozáznamov, napríklad poskytnutím prístupu k nástrojom na nahrávanie a strih videa, ak je to nutné. Je veľmi pravdepodobné, že na nahrávanie použili kamery svojich smartfónov. Vtedy ich motivujte, aby si ďalej rozvíjali technické zručnosti. Na nahrávanie videa môžu nabudúce použiť napríklad softvér zabudovanej webovej kamery alebo aplikácie tretích strán a na strih nástroje - iMovie (používatelia Mac), Windows Movie Maker (v systéme Windows), Adobe Premiere Pro, Final Cut Pro (Mac), online video editory ako Clipchamp, Kapwing, WeVideo.

Zahrnutie videa do záverečnej správy:

Vyžadujte od študentov, aby vo svojich záverečných správach o projekte alebo portfóliách uviedli odkaz na svoje video. To vám umožní vzájomne prepojiť ich prezentácie s písomnou dokumentáciou ich projektov a prípadne zaradiť videoprezentáciu do komplexnejšieho portfólia, ktoré obsahuje aj ďalšie výsledky vzdelávania. Video môže byť prístupné verejnosti alebo nie, celé alebo len jeho časť (pozri digitálnu etiku - autorské práva a spravodlivé používanie obrázkov, videí a hudby v ich prezentáciách, otázky dôvernosti a ochrany osobných údajov). Prediskutujte prípad každého videoprojektu osobitne.

4.5. Kvadrant učenia sa službou²

---

² P. Alto, Service Learning Center. (2000). Service-Learning Quadrants., California: Stanfordská univerzita.

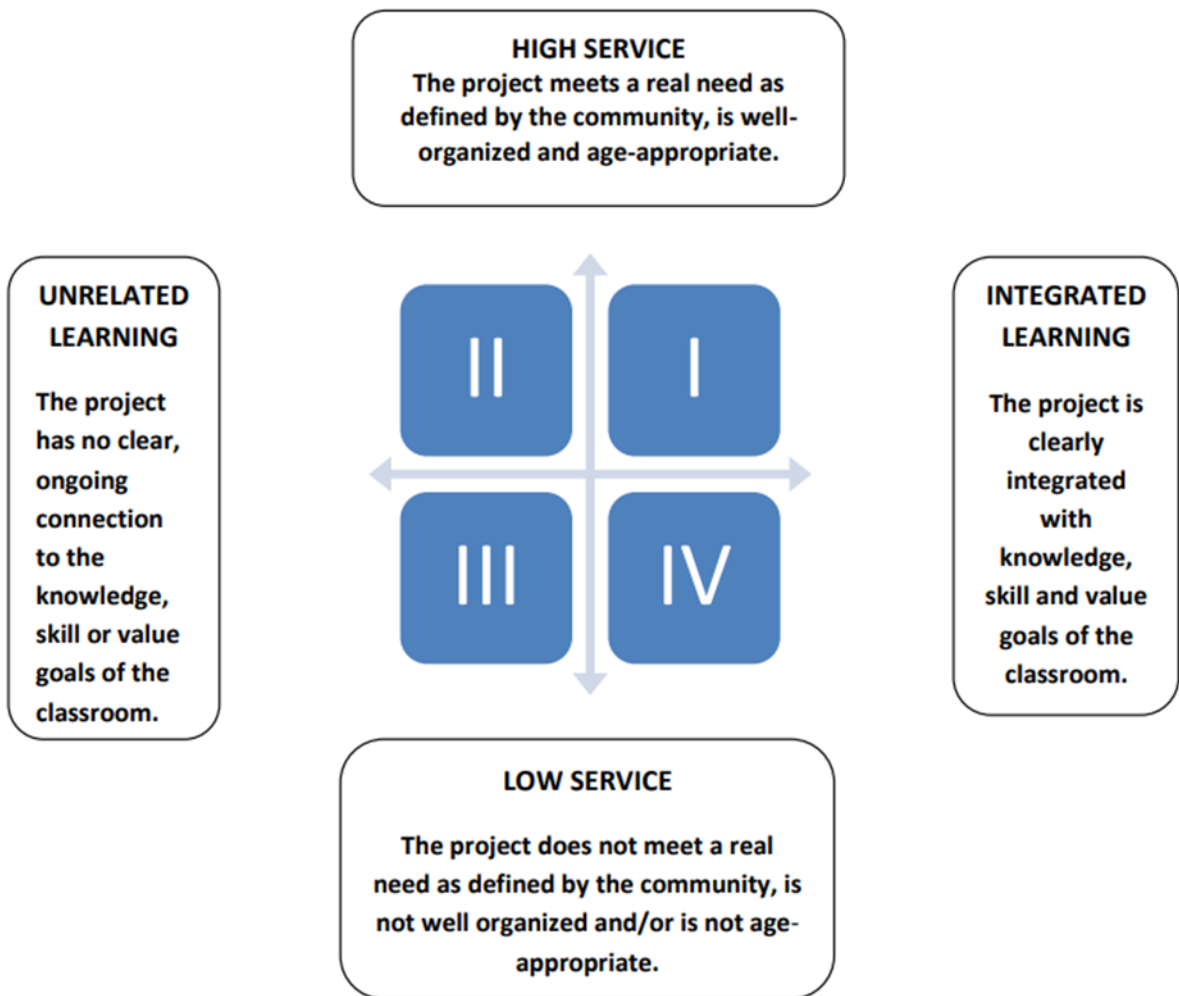
Centrum pre service learning na Stanfordskej univerzite vyvinulo nástroj na hodnotenie projektov/aktivít SL prostredníctvom zaradenia projektu do jedného zo 4 kvadrantov. Vodorovná čiara predstavuje učenie. Nesúvisiace učenie ukazuje, že medzi SL projektom/aktivitou a akademickým učením nie je jasné prepojenie, zatiaľ čo v bode Integrované učenie projekt/aktivita úzko súvisí s cieľmi akademického kurzu a štúdia.

V spodnej časti vertikálnej línie sa nachádza Nízka služba, t. j. činnosť, ktorá môže byť prínosom pre samotných študentov, alebo činnosť, ktorá pomáha dosiahnuť ciele predmetu, ale nemá nič spoločné s potrebami komunity. Na druhom konci vertikálnej línie je služba vysokej kvality, t. j. činnosť, ktorá je systematicky organizovaná a zodpovedá skutočnej potrebe definovanej komunitou.

Konečným cieľom implementácie SL do akademického vyučovania je vypracovať projekty/aktivity, ktoré budú patriť do kvadrantu II, konkrétne do pravého horného rohu, pretože takéto projekty/aktivity tiež podporujú zapojenie komunity a sú úzko prepojené a integrované do učebných osnov.

Projekty/činnosti možno pomocou tohto nástroja hodnotiť tak, že učiteľ, študenti a/alebo mentori z komunity zaradia svoj projekt do určitého kvadrantu a zamyslia sa nad dôvodmi jeho výberu. Všetky zainteresované strany SL musia v každom okamihu projektu vedieť, kde sa nachádzajú a kam sa chcú dostať, aby sa zmena u študentov a v miestnej komunite uskutočnila.

4.6. Hodnotenie študentského denníka SL³

Toto hodnotenie vyplní mentor alebo učiteľ po ukončení projektu SL. Denník by mal učiteľom a mentorom poskytnúť dôkazy na zhodnotenie toho, čo sa študenti naučili (ako táto skúsenosť pomohla študentovi lepšie pochopiť obsah predmetu/štúdia, čo sa naučil o sebe, iných a miestnej komunite a ako využije nové poznatky v rôznych situáciách). Denník by mal obsahovať aj dôkazy o službe komunite: či študent rozpoznal potrebu komunity, svoj príspevok a celkový prínos tímu, ako aj študentovo vnímanie toho, ako táto činnosť ovplyvnila komunitu. Napokon by mal obsahovať aj prvky potrebné na hodnotenie procesu: účasť študenta na plánovaní, spôsoby, akými študent prijímal rozhodnutia a riešil problémy, rozdiely medzi pôvodnými plánmi a tým, čo nakoniec urobil, aj nápady na zlepšenie skúsenosti so SL.

Pri každej jednotlivej zručnosti zakrúžkujte, či študent po ukončení projektu/činnosti SL poskytol v denníku dôkaz o jej ovládaní (úplne, čiastočne alebo vôbec nie).

1. Originalita nápadov

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

2. Zručnosti vyšších úrovní myslenia

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

3. Prejavy úcty k sebe samému/iným ľuďom/majetku /emóciám iných ľudí

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

4. Ochota podieľať sa na riešení nových úloh

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

5. Ochota pracovať v tíme s ostatnými

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

6. Prejavenie dôvery/empatie

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

7. Prejavenie pocitu úspechu po dokončení projektu

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

8. Zvládanie medziľudských vzťahov

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

³ C. Berger Kaye, MA (2010). The Complete Guide to Service Learning: (Revised & Updated Second Edition): Osvedčené, praktické spôsoby, ako zapojiť študentov do občianskej zodpovednosti, akademického kurikula a sociálnej činnosti.

9. Budovanie vzťahov s ostatnými

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

10. Pozitívny prístup k pomoci druhým

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

11. Komunikačné zručnosti

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

12. Vedenie ľudí

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

4.7. Hodnotenie správania študentov v rámci projektu SL

Dotazník na posúdenie správania vyplní mentor v komunite. Pri každej jednotlivkej položke v 4 kategóriách (dochádzka, správanie, proces učenia a angažovanosť) zakrúžkujte, či ste s prácou študenta na projekte SL úplne alebo čiastočne spokojný alebo vôbec nie ste spokojný

Dochádzka/presnosť

1. Študent sa pravidelne zúčastňuje na aktivitách SL

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

2. Študent prichádza na stretnutia a aktivity SL včas

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

Správanie

3. Študent prijíma zodpovednosť

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

4. Študent má záujem a prejavuje nadšenie

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

5. Študent je vhodne oblečený pre realizáciu činností v projekte

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

6. Študent preukazuje emocionálnu vyrovnanosť

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

7. Študent vytvára platné úsudky, zvažuje súvislosti

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

8. Študent koná čestne

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

9. Študent pozitívne komunikuje s rôznymi ľuďmi

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

Proces učenia

10. Študent prejavuje iniciatívu

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

11. Študent preberá zodpovednosť za svoje učenie

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

12. Študent kladie otázky

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE V
-------	-----------	-------

Závazok

13. Študent sa aktívne zúčastňuje na činnostiach

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

14. Študent oceňuje návrhy, pripomienky a odporúčania

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

15. Študent plní zadané úlohy

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

16. Študent preukazuje v činnostiach kompetencie

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

17. Študent postupne vyžaduje čoraz menší dohľad

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

18. Študent je spoľahlivý

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

19. Študent dodržiava pokyny a postupy práce

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE

4.8 Nástroj na hodnotenie študentov: postojová škála (hodnotiteľ: učiteľ alebo mentor)⁴

Škálu postojov vyplní mentor v komunite alebo učiteľ na stupnici od 1 (rozhodne nesúhlasím) do 5 (rozhodne súhlasím).

Mierka:

- 1 (rozhodne nesúhlasím)
- 2 (čiastočne nesúhlasím)
- 3 (ani súhlasím, ani nesúhlasím)
- 4 (čiastočne súhlasím)
- 5 (úplne súhlasím)

Názory		Hodnotenie				
1	Študent nadobudol nové zručnosti.	1	2	3	4	5
2	Študent spolupracuje .	1	2	3	4	5
3	Študent pracuje samostatne.	1	2	3	4	5
4	Študent má primerané sebavedomie.	1	2	3	4	5
5	Študent sa rád učí.	1	2	3	4	5
6	Študent iniciuje činnosti.	1	2	3	4	5
7	Študentovi záleží na kvalite práce.	1	2	3	4	5

⁴ Davis, KM, Miller, MD a Corbett, WT (1998). Metódy hodnotenia výkonu študentov prostredníctvom service learningu. Gainesville: University of Florida.

8	Študent komunikuje efektívne.	1	2	3	4	5
9	Študent efektívne využíva čas.	1	2	3	4	5
10	Študent dôveruje svojim schopnostiam	1	2	3	4	5
11	Študent prejavuje záujem o druhých.	1	2	3	4	5
12	Študent je motivovaný.	1	2	3	4	5
13	Študent má pozitívny postoj k sebe samému.	1	2	3	4	5
14	Študent sa usiluje o objektivitu pri hodnotení vlastných vedomostí.	1	2	3	4	5
15	Študent preukazuje schopnosť aplikovať akademické zručnosti v "reálnych" situáciách.	1	2	3	4	5

4.9 Hodnotenie vlastného vnímania skúseností so SL zo strany študentov⁵

Študent vyplní škálu postojov, aby zistil, ako vníma vzdelávací projekt SL na škále od 1 (rozhodne nesúhlasím) do 5 (rozhodne súhlasím).

Mierka:

- 1 (rozhodne nesúhlasím)
- 2 (častočne nesúhlasím)
- 3 (ani súhlasím, ani nesúhlasím)
- 4 (častočne súhlasím)
- 5 (úplne súhlasím)

Názory		Hodnotenie				
1	V rámci projektu SL som sa naučil nové zručnosti.	1	2	3	4	5
2	Baví ma pracovať s ľuďmi.	1	2	3	4	5
3	Môj súčasný projekt SL sa mi páči.	1	2	3	4	5
4	Rád pracujem sám.	1	2	3	4	5
5	Mám dobrý pocit zo svojej práce na projekte	1	2	3	4	5
6	Rád pracujem s ľuďmi, ktorí sú iní ako ja.	1	2	3	4	5
7	Rád sa riadim pokynmi svojho komunitného mentora.	1	2	3	4	5
8	Myslím si, že by sme mali povzbudzovať ostatných študentov, aby sa zúčastňovali na tomto type aktivít.	1	2	3	4	5
9	Projekt SL je zábavný.	1	2	3	4	5
10	Moje príspevky pre komunitu sú nepodstatné.	1	2	3	4	5
11	Záleží mi na tom, aby bol projekt vykonaný správne.	1	2	3	4	5
12	Pomáhať iným v komunite nie je mojou povinnosťou.	1	2	3	4	5
13	Z projektu SL som sa veľa naučil.	1	2	3	4	5
14	Myslím si, že projekt SL bol dobre realizovaný.	1	2	3	4	5
15	Verím, že môžem vo svojej komunite niečo zmeniť.	1	2	3	4	5
16	Rád trávim čas s ľuďmi, ktorí sú iní ako ja.	1	2	3	4	5
17	Rád by som pracoval na ďalšom podobnom projekte.	1	2	3	4	5
18	Považujem sa za prínos pre svoju komunitu.	1	2	3	4	5
19	Keď skončím štúdium, pravdepodobne budem opäť pracovať na projektoch SL.	1	2	3	4	5
20	Na projekte som sa naučil zručnosti, ktoré môžem využiť v práci, keď skončím štúdium.	1	2	3	4	5

⁵ Davis, KM, Miller, MD a Corbett, WT (1998). Metódy hodnotenia výkonu študentov prostredníctvom service learningu. Gainesville: University of Florida.

4.10 Sebahodnotenie zručností študentov⁶

Pri každej zručnosti zakrúžkujte, či ste ju počas práce na projekte SL zdokonalili úplne, čiastočne alebo nie.

1. Schopnosť vytvárať vzťahy s cieľom zlepšiť komunikáciu v rámci projektu.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

2. Interpersonálne zručnosti: uvedomenie si toho, ako jednáme s druhými a ako "postoj k sebe samému" formuje našu komunikáciu s druhými.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

3.

4.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

5. Jazykové zručnosti: vhodný výber slov a slovnej zásoby v komunikácii s ostatnými.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

6. Neverbálne komunikačné zručnosti: dbajte na reč tela vo vzťahu k sebe a k ostatným.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

7. Pozorovacie schopnosti / používanie 5 zmyslov: čo vidím, počujem, cítim, chutnám, dotýkam sa, aby som lepšie porozumel.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

8. Zručnosti aktívneho počúvania: všímať si vecný/emocionálny obsah toho, čo sa hovorí/nehovorí/využívať aktívne reakcie.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

9. Pamäťové zručnosti: aktívne zapamätávanie a spájanie kľúčových faktov/informácií.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

10. Schopnosť zapojiť sa do úlohy / otvorenosť voči ostatným a ochota zmeniť sa.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

11. Zručnosti v oblasti emocionálneho rozvoja: reagovanie na význam/kvalitu vyjadrených/zdieľaných pocitov.

⁶ Portfólio študijných výsledkov (2006). Bristolská univerzita a Západoanglická univerzita.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

12. Prejavovanie empatie.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

13. Používanie intuície / intuitívneho uvažovania.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

14. Zručnosti pri zhromažďovaní informácií: kladenie dobrých otázok / dôležitosť zhromažďovania základných údajov.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

15. Používanie otvorených otázok.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

16. Používanie uzavretých otázok.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

17. Pomocou akých otázok.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

18. Používanie otázok *prečo*.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

19. Používanie kruhových otázok na nepriame odhalenie myšlienok mentora o ostatných členoch tímu.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

20. Používanie hypotetických otázok (začnite otázkou "čo ak").

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

21. Používanie parafrázovania.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

22. Použitie objasnenia.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

23. Používanie sumarizácie.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

24. Poskytovanie spätnej väzby s ohľadom na potreby druhého.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

25. Otvorene vyzvať ostatných, aby poskytli spätnú väzbu.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

26. Povolenie/využívanie ticha.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

27. Schopnosť ukončiť stretnutie/rozhovor/konverzáciu.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

28. Pomoc: komunikácia, emocionálna vrelosť, záujem, starostlivosť o druhých.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

29. Poskytovanie praktickej/konkrétnej pomoci.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

30. Poskytovanie emocionálnej podpory.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

31. Opatrnosť pri poskytovaní rád.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

32. Poskytovanie jasných informácií.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

33. Poskytovanie jasných vysvetlení.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

34. Poskytovanie stimulov: inšpirovanie/motivovanie ostatných k činnosti.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

35. Poskytovanie potvrdenia/pochvaly.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

36. Používanie presvedčovania.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

37. Preukazovanie vodcovských schopností / iniciatívy / podnikanie rozhodných krokov.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

38. Citlivé oznamovanie "zlých správ".

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

39. Tvorba a demonštrácia konštruktívnych reakcií.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

40. Zručnosť nájsť pozitívne alternatívy / pomôcť druhým vidieť situáciu z inej perspektívy.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

41. Zručnosť interpretácie.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

42. Šikovné prispôbenie sa potrebám.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

43. Poradenské zručnosti.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

44. Zručnosť zvládať vlastné emocionálne reakcie.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

45. Vyjednávacie zručnosti.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

46. Využívanie zmluvných zručností.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

47. Zručnosti v oblasti vytvárania sietí (formálne/neformálne).

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

48. Spolupráca s ostatnými, ktorá je založená na spolupráci, inkluzívnosti a posilnení postavenia.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

49. Mediačné zručnosti.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

50. Advokátske zručnosti.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

51. Zručnosť asertivity.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

52. Schopnosti spoločného vyučovania s výzvami / konfrontačné zručnosti.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

53. Zvládanie negatívnych reakcií/agresie zo strany ostatných.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

54. Reagovanie v neprijemných situáciách.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

55. Riadenie profesionálnych hraníc a požiadaviek na dôvernosť.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

56. Pocit sebadôvery a profesionálnej zodpovednosti a sebadôvery.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

57. Zručnosti pri vyplňaní formulárov.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

58. Zručnosti pri vedení záznamov.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

59. Zručnosti pri písaní správ.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

60. Počítačové zručnosti / zručnosti v používaní informačných technológií.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

61. Používanie mobilného telefónu a posielanie správ.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

62. Prezentačné zručnosti: vedenie prezentácie/diskusie/verejného prejavu.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

63. Zručnosti v oblasti riadenia, uľahčovania úloh pre ostatných členov tímu.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

64. Organizačné/administratívne zručnosti: stanovenie priorít, plánovanie, kontrola a príprava práce.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

65. Zručnosti čítania a porozumenia.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

66. Využívanie kritického myslenia/analytických schopností na odhalenie zložitostí.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

67. Využívanie reflexie na zabezpečenie riešenia problémov, rozhodovania a konania.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

68. Využívanie diplomatických zručností.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

69. Používanie dotyku (napr. podanie ruky).

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

70. Používanie humoru.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

71. Používanie sociálnych médií.

ÚPLNE	ČIASTOČNE	NIE
-------	-----------	-----

4.11 Nástroj na hodnotenie študijnej a osobnej úspešnosti študentov⁷

Hodnotenie vyplní mentor v komunite alebo učiteľ po ukončení projektu SL.

1. Akou témou sa projekt SL zaoberá:
  - a. Podpora zdravia
  - b. Podpora ľudských práv
  - c. Kultúrne dedičstvo
  - d. Generačná solidarita
  - e. Podpora vzdelávania
  - f. Životné prostredie
  - g. Iné _____

2. Aký typ činností SL vykonávajú študenti a študentky v rámci projektu?
  - a) Nepriame (informovanosť verejnosti, získavanie finančných prostriedkov, kampane, tvorba vzdelávacích materiálov, produktov)
  - b) Priame (priama práca s jednotlivcami, skupinami, prostredím)

3. Zhodnoťte, do akej miery aktivita SL pomohla študentom.
Škála: 1 = vôbec nie 2 = málo 3 = do určitej miery 4 = skôr veľa 5 = veľmi veľa

5. Aktivita SL pomohla študentom a študentkám		Hodnotenie				
A	Porozumieť sociálnym potrebám	1	2	3	4	5
B	Spolupracovať s komunitným partnerom	1	2	3	4	5
C	Zaujímať sa o potreby komunity	1	2	3	4	5

⁷ Portfólio študijných výsledkov (2006). Bristolská univerzita a Západoanglická univerzita.

D	Zapojiť sa do diania na vysokej škole, v susedstve, v meste atď.	1	2	3	4	5
E	Získať väčšiu motiváciu k štúdiu	1	2	3	4	5
F	Osvojiť si obsah kurzu/štúdia	1	2	3	4	5
G	Stať sa zásadovými vo svojom konaní.	1	2	3	4	5
H	Získavať nové zručnosti počas štúdia	1	2	3	4	5
I	Realizovať odborné zručnosti	1	2	3	4	5
J	Prispieť k zlepšeniu komunity	1	2	3	4	5
K	Prepojenie teórie a praxe	1	2	3	4	5
L	Spoznať profesiu, v ktorej budú pracovať po ukončení štúdia.	1	2	3	4	5
M	Premýšľať o obsahu kurzu/štúdia	1	2	3	4	5
N	Prijať určité hodnoty	1	2	3	4	5

6. Zhodnoťte, do akej miery prispela aktivita SL k rozvoju kompetencií súvisiacich so štúdiom.

Hodnotenie

Aktivita SL prispela k rozvoju kompetencií súvisiacich so štúdiom	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---

7. Do akej miery pomohol projekt SL študentom rozvíjať nasledujúce prierezové zručnosti? Ak si študenti rozvíjali aj iné zručnosti, napíšte ich do časti "Iné kompetencie".

1= Vôbec nie 2= Málo 3= Do určitej miery 4 = Skôr veľa 5 = Veľmi veľa

7. Projekt SL pomohol študentom rozvinúť tieto prierezové zručnosti:

Hodnotenie

A	Znalosť a pochopenie myšlienok a pojmov	1	2	3	4	5
B	Organizácia a plánovanie	1	2	3	4	5
C	Analýza a syntéza	1	2	3	4	5
D	Rozhodovanie	1	2	3	4	5
E	Riešenie problémov	1	2	3	4	5
F	Posúdenie životaschopnosti návrhov a opatrení	1	2	3	4	5
G	Vyhľadávanie a správa informácií	1	2	3	4	5
H	Ústna a písomná komunikácia	1	2	3	4	5
I	Znalosť cudzích jazykov	1	2	3	4	5
J	Vyjadrenie pocitov	1	2	3	4	5

K	Tímová práca	1	2	3	4	5
L	Kritické myslenie	1	2	3	4	5
M	Etický záväzok	1	2	3	4	5
N	Vyjednávanie	1	2	3	4	5
O	Prispôsobenie sa novým situáciám	1	2	3	4	5
P	Kreativita a inovácie	1	2	3	4	5
Q	Samostatná práca	1	2	3	4	5
R	Vedenie	1	2	3	4	5
S	Iniciatívnosť a inovatívny duch	1	2	3	4	5
T	Záujem o zlepšovanie a kvalitu	1	2	3	4	5
U	Posúdenie sociálneho vplyvu činnosti	1	2	3	4	5
V	Návrh a riadenie projektu	1	2	3	4	5
W	Uznávanie rozmanitosti a/alebo multikulturalizmu	1	2	3	4	5

Ďalšie kompetencie:

---

8. Uvedte, do akej miery ovplyvnili účasť študentov na projekte DKU nasledujúce aspekty:

1= Vôbec nie 2= Málo 3= Do určitej miery 4 = Skôr veľa 5 = Veľmi veľa

8. Účasť študentov na projekte SL ovplyvnili tieto aspekty		Hodnotenie				
A	Geografická vzdialenosť	1	2	3	4	5
B	Monitorovanie práce učiteľom	1	2	3	4	5
C	Časový harmonogram činností	1	2	3	4	5
D	Charakteristika činnosti	1	2	3	4	5
E	Koordinácia medzi fakultou a komunitným partnerom	1	2	3	4	5
F	Zapojenie partnera komunity	1	2	3	4	5

9. Uvedte, s ktorými z nasledujúcich tvrdení sa stotožňujete a do akej miery.

1= Vôbec nie 2= Málo 3= Do určitej miery 4 = Skôr veľa 5 = Veľmi veľa

9. Tento projekt SL je vhodný, pretože:		Hodnotenie				
A	Má potrebné zdroje (materiálové, ekonomické)	1	2	3	4	5
B	Harmonogram je vhodný	1	2	3	4	5
C	Frekvencia činností je primeraná	1	2	3	4	5
D	Uspokojuje skutočnú potrebu komunity	1	2	3	4	5
E	Je užitočná na získanie prierezových zručností	1	2	3	4	5
F	Je užitočná na získanie špecifických kompetencií	1	2	3	4	5
G	Motivuje študentov	1	2	3	4	5
H	Metodika SL je vhodná pre univerzitné vyučovanie	1	2	3	4	5
I	Môžem ju zahrnúť do hodinovej sadzby (vyučovacia záťaž)	1	2	3	4	5
10. Chcete pracovať na projektoch SL aj v budúcom semestri/roku?						
a) ÁNO						
b) NIE						

11. Ak ste na predchádzajúcu otázku odpovedali NIE, stručne vysvetlite dôvody, prečo nie

---

4.12 Učebné pomôcky - nástroj na hodnotenie projektov⁸

Učitelia, ktorí pripravujú alebo realizujú projekt service-learning, sa často pýtajú: "Ako zistím, či je tento projekt efektívny? Čo je základom kvalitného projektu služby?" Ako odpoveď na tieto otázky pomohla skupina skúsených odborníkov z praxe v oblasti service learningu zamestnancom Centra Service Learning 2000 vyvinúť Service-Learning Dipsticks ("mierky") ako rýchly a jednoduchý spôsob hodnotenia nápadov na projekty service learningu a skutočne existujúcich projektov.

Pracovníci Centra Service Learning 2000 počas svojej dlhoročnej práce s tisíckami učiteľov a učiteliek zistili, že úspešné programy service learningu majú sedem spoločných prvkov: integrované učenie, vysokokvalitnú službu, efektívnu spoluprácu, vypočutie hlasu študentov, podporu občianskej zodpovednosti, viacero príležitostí na reflexiu a zámerné hodnotenie. V diplomoch je každý z týchto siedmich prvkov rozpracovaný tak, aby ste mohli posúdiť svoj vlastný projekt service-learningu.

Keď budete postupovať podľa tohto postupu, získate vizuálny obraz o silných stránkach vášho projektu service-learningu a o oblastiach, ktorým by bolo vhodné venovať viac pozornosti. Konečný obrázok má byť len približným meradlom. Ak sa rozhodnete urobiť vo svojom projekte zmeny, postupujte pomaly. Najlepšie projekty service learningu rastú a vyvíjajú sa niekoľko rokov.

Komponenty

Integrované vzdelávanie

Označte jednotlivé zložky integrovaného vzdelávania podľa nasledujúcej stupnice:

2 značky zaškrtnutia ✓: tento komponent je v projekte service-learning silný

---

⁸ Služba pre mládež v Kalifornii. (2004). Service-Learning Dipstick: Nástroj na plánovanie a hodnotenie projektov. Oakland, CA: YSC.)

- 1 značka zaškrtnutia ✓: zložka je prítomná, ale je slabá v tomto service-learningovom projekte
0 značiek zaškrtnutia chýba ✓: komponent v tomto service-learningovom projekte chýba

- Projekt service-learningu má jasne formulované ciele v oblasti vedomostí, zručností alebo hodnôt.
- Ciele v oblasti vedomostí, zručností a hodnôt vyplývajú zo širších cieľov triedy a školy.
- Služba poskytuje informácie o akademickom obsahu vzdelávania.
- Akademický vzdelávací obsah je základom služby (service learningu).
- Životné zručnosti, získané mimo triedy sa integrujú späť do učenia v triede.
- Celkový počet kontrolných značiek.**

Toto číslo zadajte do políčka Integrované vzdelávanie v dolnej časti poslednej strany.

Komponenty

Vysokokvalitný servis

Označte jednotlivé zložky vysokokvalitných služieb podľa nasledujúcej stupnice:

- 2 značky zaškrtnutia ✓: tento komponent je v projekte service-learningu silný
1 značka zaškrtnutia ✓: zložka je prítomná, ale je slabá v tomto projekte service learningu
0 značka zaškrtnutia chýba ✓: komponent v tomto service-learningovom projekte chýba

- Služba reaguje na skutočnú potrebu komunity.
- Potrebu uznáva komunita, na ktorú má služba vplyv.
- Služba je prispôsobená veku.

- Služba je dobre organizovaná.
- Služba je navrhnutá tak, aby priniesla významný úžitok študentom a komunite.

- **Celkový počet kontrolných značiek zaškrtnutia ✓**

Toto číslo uveďte do políčka High Quality Service (Služba vysokej kvality) v dolnej časti poslednej strany.

Komponenty

Spolupráca

Označte jednotlivé zložky spolupráce podľa nasledujúcej stupnice:

- 2 značky zaškrtnutia ✓: tento komponent je v projekte service-learning silný
- 1 značka zaškrtnutia ✓: zložka je prítomná, ale je slabá v tomto projekte učenia sa službou
- 0 značka zaškrtnutia chýba ✓: komponent v tomto service-learningovom projekte chýba

- Projekt service-learningu je spolupráca medzi čo najväčším počtom týchto partnerov: žiakmi, rodičmi, komunitnými organizáciami, podnikmi, vedením školy, učiteľmi a ľuďmi, v prospech ktorých sa služba vykonáva.
- Do plánovania projektu service-learningu sú zapojení všetci partneri.
- Všetci partneri prispievajú k projektu service-learningu.
- Z projektu service-learningu majú prospech všetci partneri.
- Úlohy a očakávania každého partnera sú jasne definované.
- **Celkový počet kontrolných značiek zaškrtnutia ✓.**

Toto číslo zadajte do poľa Spolupráca v dolnej časti poslednej strany

Označte jednotlivé zložky hlasu žiaka podľa nasledujúcej stupnice:

- 2 značky zaškrnutia ✓: tento komponent je v projekte service-learningu silný
- 1 značka zaškrnutia ✓: zložka je prítomná, ale je slabá v tomto projekte učenia sa službou
- 0 značiek zaškrnutia ✓: komponent v tomto service-learningovom projekte chýba

- Žiaci a žiačky sa zapájajú do procesu, ktorý ich vedie k definovaniu pojmov "komunita" a "potreba".
- Študentstvo sa podieľa na výbere a plánovaní projektu služby.
- Študentstvo sa aktívne podieľa na spolupráci medzi partnermi projektu.
- Študentstvo sa podieľa na plánovaní reflexie, hodnotení a oslavách.
- Hlas študentov a študentiek je primeraný ich veku.
- **Celkový počet kontrolných značiek zaškrnutia ✓.**

Toto číslo zadajte do políčka Youth Voice (Hlas mladých) v dolnej časti poslednej strany.

Označte jednotlivé zložky občianskej zodpovednosti podľa nasledujúcej stupnice:

- 2 značky zaškrtnutia ✓: tento komponent je v projekte service-learningu silný
- 1 značka zaškrtnutia ✓: zložka je prítomná, ale je slabá v tomto projekte učenia sa službou
- 0 značiek zaškrtnutia ✓: komponent v tomto service-learningovom projekte chýba

_____ Projekt učenia sa službou podporuje zodpovednosť mladých ľudí za starostlivosť o druhých a ich prínos pre komunitu.

_____ Projekt service-learning pomáha študentom pochopiť historický a komunitný kontext ich činnosti.

_ Účastou na projekte service-learning študenti a študentky pochopia, ako môžu ovplyvniť svoju komunitu.

_____ Študenti využívajú schopnosti kritického myslenia na analýzu svojho projektu a súvisiacich otázok.

_ Projekt service-learning poskytuje študentom a študentkám príležitosť spojiť sa s dospelými vzormi.

_ **Celkový počet kontrolných značiek zaškrtnutia ✓.**

Toto číslo uveďte do políčka Občianska zodpovednosť v dolnej časti poslednej strany.

Označte jednotlivé zložky reflexie podľa nasledujúcej stupnice:

- 2 značky zaškrtnutia ✓: tento komponent je v projekte service-learning silný
- 1 značka zaškrtnutia ✓: zložka je prítomná, ale je slabá v tomto projekte učenia sa službou
- 0 značiek zaškrtnutia ✓ I: komponent v tomto service-learningovom projekte chýba

- Reflexia sa uskutočňuje pred, počas a po ukončení projektu service-learningu.
- Aktivita na reflexiu využívajú viaceré techniky, aby mohli všetci študenti úspešne reflektovať.
- Reflexia skúma výsledky, procesy a vzťahy v rámci projektu service-learningu.
- Reflexívne aktivity pomáhajú účastníkom uvažovať o sociálnych a etických rozmeroch ich skúseností.
- Reflexia vytvára prepojenie medzi skúsenosťami študentov a študentiek so službou a akademickými osnovami.
- Celkový počet kontrolných značiek zaškrtnutia ✓.**

Toto číslo zadajte do poľa Reflection (Reflexia) v dolnej časti poslednej strany.

Označte jednotlivé zložky hodnotenia podľa nasledujúcej stupnice:

- 2 značky zaškrtnutia ✓: tento komponent je v projekte service-learningu silný
- 1 značka zaškrtnutia ✓: zložka je prítomná, ale je slabá v tomto projekte učenia sa službou
- 0 značiek zaškrtnutia ✓: komponent v tomto service-learningovom projekte chýba

_____ Hodnotenie má jasný účel a cieľovú skupinu.

_ Do hodnotenia projektu service-learningu sú zapojení všetci partneri, najmä študenti.

_ Cieľom hodnotenia je zmerať pokrok v plnení cieľov projektu service-learningu v oblasti vzdelávania a služby.

_____ Pri hodnotení sa používajú nástroje, ktoré rešpektujú rôznorodosť učebných štýlov.

_____ Hodnotenie sa plánuje pred realizáciou projektu, a nie až po nej.

_ **Celkový počet kontrolných značiek zaškrtnutia ✓.**

Toto číslo uveďte do políčka Hodnotenie v dolnej časti poslednej strany.

Učenie sa službou Dipsticks (tzv. "mierky")

Keď ste preniesli čísla z predchádzajúcich strán do políčok pod jednotlivými meradlami, ceruzkou, perom alebo fixkou vyplňte každé meradlo až po príslušnú úroveň. Výsledok vám poskytne vizuálny obraz o silných stránkach projektu service-learningu, ako aj o oblastiach, ktorým by bolo vhodné venovať viac pozornosti.

Názov projektu: _____

_____

Vaše meno:

_____

Dnešný dátum

_____

:

10						
9						
8						
7						
6						
5						
4						
3						
2						
1						
	Integrovaná	vysokokvalitná	spolupráca	Hodnotenie	občianskej	reflexie
	Vzdelávacia	služba		Hlas	Zodpovednosť	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4.13 mŠkály vo výskume SL

Tabuľka 1. Škály vo výskume SL. Z: Culcasi, I., & Paz Fontana Venegas, R. (2023). Service-Learning and soft skills in higher education: a systematic literature review (Učenie sa službou a mäkké zručnosti vo vysokoškolskom vzdelávaní: systematický prehľad literatúry). *Form@re - Open Journal Per La Formazione in Rete*, 23(2), 24-43. <https://doi.org/10.36253/form-14639>.

Škály	Účely
Zručnosti a občianstvo	
Dotazník občianskych postojov a zručností (CASQ)	Meria šesť dimenzií: občianske postoje a zručnosti, medziľudské zručnosti a zručnosti pri riešení problémov, politické povedomie, vodcovské zručnosti, postoje k sociálnej spravodlivosti a postoje súvisiace s rozmanitosťou.
Prieskum študentských kurzov zameraných na služby (SSLCS)	Meria občiansky rozvoj žiakov v troch dimenziách: občianske vedomosti, občianske kompetencie a občiansku angažovanosť.
Škála prínosu vzdelávania v službe (SELEB)	Meria štyri dimenzie: praktické zručnosti, medziľudské zručnosti, občianske zručnosti a osobnú zodpovednosť.
Globálny zoznam udržateľnosti (GSI)	Meria kognitívne a psychosociálne (interpersonálne a intrapersonálne) rozmery mäkkých zručností.
Prieskum škály MR-SL	Skúma štyri dimenzie v oblasti SL a ekonómie: aplikáciu vedomostí, analytické/kritické myslenie, tímovú prácu a reflexívne myslenie.
Rosenbergova škála sebaúcty	Meria sebavedomie jednotlivca.
Spoločenská zodpovednosť	
Škála občianskych postojov (CAS)	Zisťuje občianske postoje študentov k práci v komunite.
Škála sebestačnosti v oblasti verejnoprospešných prác (CSSES)	Meria sebestačnosť v zmysle zmysluplného prínosu pre komunitu prostredníctvom služby.
Inventár dobrovoľníckych funkcií (VFI)	Meria postoje respondentov k hodnote spoločenskej zodpovednosti.
Všeobecný sociálny prieskum	Meria politické postoje, t. j. porozumenie, záujem a hodnotu, ktorú jednotlivec pripisuje politike a politickým systémom vo všeobecnosti.
Reflexia	
Váha Lambright & Lu	Meria úlohu reflexie vo vzťahu medzi SL a občianskym rozvojom študentov.
Škála P-SAP	Meria schopnosť študentov zdôvodňovať a argumentovať vysvetlenia, ktoré preukazujú hlboké pochopenie faktorov, ktoré ovplyvňujú sociálne problémy.
Komunikácia	

Prieskum komunikácie a zručností (CSS)	Skúma tri dimenzie: kurikulárne vedomosti a zručnosti; poradenské a komunikačné zručnosti; zručnosti interdisciplinárnej tímovej práce.
Rozšírený inventár dôvery v komunikačné zručnosti	Meria sebestačnosť jednotlivca v oblasti ústnej komunikácie.
Sebahodnotiaci škála komunikačných kompetencií	Meria zložky efektívnej medziľudskej komunikácie, ako sú empatia, počúvanie a podpora.
Inventár medziľudskej komunikácie (ICI)	Skúma štyri dimenzie medziľudskej komunikácie: sebauvedomenie, počúvanie, jasnosť vyjadrovania a ťažkosti pri zvládaní nahnevaných pocitov.
Vnímanie služby a učenia sa	
Folgueiras Qüestionari Aprentatge Servei	Zisťuje názory, presvedčenia a postoje účastníkov k skúsenostiam so SL.

V kategórii 1 - *Zručnosti a občianstvo* - je zahrnutých päť škál: Dotazník občianskych postojov a zručností (CASQ); Dotazník študentských kurzov service learningu (SSLCS); Škála prínosu service learningu (SELEB); Dotazník globálnej udržateľnosti (GSI); Dotazník škály MR-SL a Rosenbergova škála sebaúcty.

1. Prvá škála, **Dotazník občianskych postojov a zručností (CASQ)** (Moely et al., 2002), použitá v N=3 štúdiách (Ahmad et al., 2014; Díaz et al., 2019; Weiler et al, 2013), je 45-položkový dotazník na 5-stupňovej Likertovej škále, skúmajúci šesť dimenzií: 1) občianske postoje a zručnosti (zisťuje, či sa študenti plánujú v budúcnosti zapojiť do občianskych aktivít, ako je dobrovoľníctvo a aktívna účasť v komunite); 2) interpersonálne zručnosti a zručnosti pri riešení problémov (zisťuje, či študenti majú zručnosti na spoluprácu s ostatnými a riešenie problémov); 3) politické povedomie (zisťuje, či študenti poznajú aktuálne udalosti, ktoré ovplyvňujú ich komunitu, národ a svet); 4) vodcovské zručnosti (pýta sa žiakov, či sa považujú za vodcov); 5) postoje k sociálnej spravodlivosti (pýta sa žiakov na ich postoje k chudobe); 6) postoje k rozmanitosti (pýta sa žiakov na ich postoje k ľuďom, ktorých pôvod a pôvod sa líši od ich vlastného).
2. Druhá škála, **dotazník, Student Service-Learning Course Survey (SSLCS)**, je škála vytvorená Eyerom a Gilesom (1999) s cieľom merať občiansky rozvoj v troch dimenziách: občianske vedomosti, občianske zručnosti a občianska angažovanosť.
3. Tretia škála, **Service Learning Benefit Scale (SELEB)**, je škála vyvinutá a overená Toncarom a i. (2006) na meranie štyroch základných dimenzií service learningu, ako sú: praktické zručnosti, interpersonálne zručnosti, občianstvo a osobná zodpovednosť. Škála bola v literatúre široko používaná s veľmi rozdielnymi charakteristikami a veľkosťami vzoriek (Caspersz & Olaru, 2017; McGorry, 2012; Toncar et al., 2006).
4. Štvrtá škála, **Global Sustainability Inventory (GSI)**, použitá v štúdii N=1 (Wensing a kol., 2018), je nástroj na meranie kognitívnych aj psychosociálnych (interpersonálnych a intrapersonálnych) dimenzií mäkkých zručností - Wensing a kol. (2018) ich označujú aj ako

zručnosti 21. storočia - podľa definície National Research Council (2013). Okrem toho, ako píše autori, GSI - ako všestranný nástroj hodnotenia - sa zameriava aj na meranie vplyvu prijatých opatrení a/alebo zavedených technológií na riešenie sociálnych a environmentálnych problémov na komunitu (Gibb, 2014; Taylor, 2016).

5. Piata škála, tzv. **MR-SL škála Survey**, použitá v štúdiu Popovich & Brooks-Hurst (2019), je nástroj vyvinutý, validovaný a vyhodnotený autormi na skúmanie štyroch dimenzií rozvoja u študentov, ktorí sa zúčastňujú na kurzoch service-learning v oblasti ekonómie. Tieto štyri dimenzie sú: aplikácia vedomostí; analytické/kritické myslenie; tímová práca a reflexívne myslenie.
6. Šiesta škála, tzv. **Rosenbergova škála sebaúcty** (1989), je zameraná na meranie sebaúcty jednotlivca. Ide o 10-položkový dotazník na 4-bodovej Likertovej škále (od "1" rozhodne nesúhlasím po "4" rozhodne súhlasím). Príkladom otázky v dotazníku je: "Mám pozitívny postoj k sebe samému".

Štyri škály patria do kategórie 2 - *Spoločenská zodpovednosť*: Škála občianskych postojov; Škála sebastačnosti v službe verejnosti; Všeobecný sociálny prieskum; Inventár dobrovoľníckych funkcií (VFI) a Všeobecný sociálny prieskum.

1. Prvá z nich, **Škála občianskych postojov (Civic Attitudes Scale - CAS)**, (Mabry, 1998), použitá v štúdiu N=1 (Weiler et al., 2013), je dotazník s 5-položkovou Likertovou škálou určený na meranie občianskych postojov a postojov študentov k práci v komunite.
2. Druhá, **Škála sebastačnosti v službe komunite (CSSES)**, (Reeb et al. 1998; Reeb et al. 2010), použitá v štúdiu N=1 (Weiler et al., 2013), je 10-položkový dotazník na 10-stupňovej Likertovej škále (od "1" pomerne neisté po "10" isté) na meranie sebastačnosti jednotlivca v zmysle jeho schopnosti významne prispieť komunite prostredníctvom služby. Príkladom otázky tohto nástroja je: "Som si istý/á, že môžem pomôcť ľuďom v núdzi tým, že sa zúčastním na aktivitách služby pre komunitu".
3. Tretia z nich, **Volunteer Function Inventory (VFI)**, (Clary et al., 1998; Clary & Snyder, 1999; Stukas et al., 1999), použitá v štúdiu N=1 (Whitley & Yoder, 2015), je škála, ktorej cieľom je merať postoje respondentov k hodnote spoločenskej zodpovednosti.
4. Štvrtá, tzv. **Všeobecný sociálny prieskum (NORC, 2014)**, použitý v štúdiu N=1 (Whitley & Yoder, 2015), je nástrojom merania na Likertovej škále s 5 stupňami (od "1" rozhodne nesúhlasím po "5" rozhodne súhlasím) na meranie politických postojov, t. j. porozumenia, záujmu a hodnoty, ktorú jednotlivec prikladá politike a politickým systémom vo všeobecnosti.

Dve škály patria do kategórie 3 - reflexia - dve stupnice: Lambight & Lu Scale a P-SAP Scale.

1. Prvá z nich, **Lambight & Lu (2009) Scale**, použitá v štúdiu N=1 (Ahmad et al., 2014), je škála vyvinutá na meranie moderujúceho účinku reflexie vo vzťahu medzi Service-Learning a občianskym rozvojom študentov.
2. Druhá, **P-SAP škála**, použitá v štúdiu N=1 (Campbell & Oswald, 2018), je škála vytvorená na meranie schopnosti študentov zdôvodňovať a argumentovať vysvetlenia, ktoré presahujú povrchové faktory a preukazujú hlbšie zváženie faktorov ovplyvňujúcich sociálne problémy (Steinke & Fitch, 2003).

Sú súčasťou kategórie 4 - *Komunikácia* - štyri škály: Dotazník komunikačných zručností (CSS); Rozšírený inventár dôvery v komunikačné zručnosti; Škála sebahodnotenia komunikačných kompetencií; Inventár interpersonálnej komunikácie (ICI).

1. Prvý dokument, tzv. **prieskum komunikácie a zručností (CSS)**, použitý v štúdiu N=1 (Johnson et al., 2014), je 25-položkový dotazník na 5-bodovej Likertovej stupnici. Položky prieskumu sú rozdelené do troch kategórií: (1) kurikulárne vedomosti a zručnosti; (2) poradenské a komunikačné zručnosti; a (3) zručnosti interdisciplinárnej tímovej práce.
2. Druhý dokument, **Expanded Communication Skills Confidence Inventory** (Betz et al., 2003), použitý v štúdiu N=1 (McNatt, 2019), je 8-položková škála na meranie sebaúčinnosti v oblasti ústnej komunikácie.
3. Tretia, **Sebahodnotiaci škála komunikačných kompetencií** (Spitzberg & Cupach, 1984), použitá v štúdiu N=1 (McNatt, 2019), je sebahodnotiaci škála vyvinutá na zachytenie nuáns efektívnej medziľudskej komunikácie, ako sú: empatia, počúvanie a podpora. Škála pozostáva z 12 položiek na 4-stupňovej Likertovej škále (od "1" rozhodne nesúhlasím po "4" rozhodne súhlasím) a žiada respondentov, aby ohodnotili svoju schopnosť vykonávať rôzne "úlohy" v rámci rozhovoru. Príkladom položky škály je "porozumenie tomu, čo druhá osoba hovorí a cíti".
4. Štvrtý typ škály, tzv. **Interpersonal Communication Inventory (ICI)**, použitý v štúdiu N=1 (Boys et al., 2015) je 40-položkový dotazník, ktorý meria proces komunikácie ako prvok sociálnej interakcie (Bienvenu, 1971). Konkrétne ICI skúma štyri dimenzie interpersonálnej komunikácie: sebauvedomenie, počúvanie, jasnosť vyjadrovania a ťažkosti pri zvládaní pocitov hnevu.

Súčasťou kategórie 5 - *všeobecné vnímanie Service-Learning* - je **Questionari Aprentatge Servei**, nástroj vyvinutý Folgueirasom et al. (2013) a Escofetom et al. (2016) a použitý v štúdiu N=1 (Escofet & Rubio, 2019). Nástroj pozostáva z 26 položiek, ktoré merajú spokojnosť študentov s projektmi service-learning. Cieľom dotazníka je v podstate zhromaždiť názory, presvedčenia a postoje účastníkov service-learningu týkajúce sa tejto skúsenosti.

Bibliografické odkazy:

- Arnold, D., Cinque, M., Uggeri, M., & Mazalu, M. (2020, 3.-7. novembra). *Mix and match (Zmiešať a prispôbiť)*: [Prezentácia príspevku]: *Vzájomné obohacovanie univerzít a firiem v prístupoch aktívneho učenia sa pre rozvoj mäkkých zručností*. Svetová konferencia ICDE o online vzdelávaní, Dublin, Írsko.
- Berger C. Kaye, MA (2010). *The Complete Guide to Service Learning: (Revised & Updated Second Edition)*: Osvedčené, praktické spôsoby, ako zapojiť študentov do občianskej zodpovednosti, akademického kurikula a sociálnej činnosti.
- Brennan, J. et al. (2010). *Čo sa učí na univerzite? The Social and Organisational Mediation of University Learning*, Routledge.
- Brozmanová Gregorová, A., Heinzová, Z., Uhláriková J. (2023). *Service learning ako forma odbornej praxe v pomáhajúcich profesiách*. Banská Bystrica: Belianum.
- Culcasi, I., & Paz Fontana Venegas, R. (2023). *Service-Learning and soft skills in higher education: a systematic literature review*. *Form@re - Open Journal Per La Formazione in Rete*, 23(2), 24-43. <https://doi.org/10.36253/form-14639>.
- Culcasi, I., & Paz Fontana Venegas, R. (2023). *Service-Learning and soft skills in higher education: a systematic literature review*. *Form@re - Open Journal Per La Formazione in Rete*, 23(2), 24-43. <https://doi.org/10.36253/form-14639>
- Culcasi, I., Romano, L., & Cinque, M. (2021). *Aprendizaje-Servicio Virtual 100% online: un estudio de caso en una muestra de estudiantes universitarios italianos*. *EDUTEC Revista Electrónica de Tecnología Educativa*, 78, 180-195. ISSN: 1135-9250. <https://doi.org/10.21556/edutec.2021.78.2255>
- Culcasi, I., Russo, C., & Cinque, M. (2022). *E-služby vo vysokoškolskom vzdelávaní: Vydanie publikácie: Modelovanie technologických interakcií a meranie rozvoja mäkkých zručností*. *Journal of Higher Education Outreach and Engagement*, 26(4). ISSN: 15346102.
- Culcasi, I., Véliz, L., Serrano, C., Russo, C. (2022). *Innovar la enseñanza de la Biología en tiempos de pandemia: eficacia, desafíos y oportunidades del Aprendizaje+Servicio Virtual en la educación superior*. In O. J. Yañez, & M. R. Pino (Eds), *Innovar y Transformar desde las Disciplinas: Experiencias claves en la Educación Superior en América Latina y el Caribe 2021-2022* (400- 412). Universidad de Chile.

- Davis, KM, Miller, MD a Corbett, WT (1998). *Metódy hodnotenia výkonu študentov prostredníctvom service learningu*. Gainesville: University of Florida).
- Denzin N.K. (1997). *The Research Act: Theoretical Introduction in Sociological Method*, McGraw-Hill, New York.
- Európsky projekt eLene4work (2015-2018), európsky projekt eLene4Life (2018-2021)
- [eLene4work | Certifikát Euca](#)
- Haselberger, D., Oberhuemer, P., Pèrez, E., Cinque, M., & Capasso, D. (2012). *Sprostredkovanie mäkkých zručností vo vysokoškolských inštitúciách: Handbook of the ModEs Project (Príručka projektu ModEs)*. Program celoživotného vzdelávania GR pre vzdelávanie a kultúru.
- Joint Committee on Standards for Educational Evaluation, eds. (1994). *The program evaluation standards: how to assess evaluations of educational programs (Štandardy hodnotenia programov: ako hodnotiť hodnotenia vzdelávacích programov)*, Sage Publications, Thousand Oaks 1994, 2. vyd.
- Kawalec, P. (2017). Ewaluacja - teoria i metodologia In: *Ewaluacja w procesie tworenia polityki naukowej i innowacyjnej*, Ed. G. Pawelska-Skrzypek, PAN, Warszawa.
- Korporowicz L. (1997). *Słownik ważniejszych pojęć* In: Korporowicz (ed.), *Ewaluacja w edukacji*, Oficyna Naukowa, Warszawa.
- Korporowicz L. (2008). *Badania ewaluacyjne* In: *Zarządzanie badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi w jednostkach naukowych*, (eds.) P. Kawalec & P. Lipski, Wydawnictwo LBS, Lublin, v. 2.
- Mello A. P. (2021). *Kvalitatívna porovnávacía analýza: An Introduction to Research Design and Application*, Georgetown University Press, Washington.
- Portfólio študijných výsledkov (2006). Bristolská univerzita a Západoanglická univerzita.
- Reale, E. e Seeber M. (2007). Valutazione della ricerca e della didattica: metodi, strumenti e connessioni critiche nell'esperienza italiana, *RIV (Rassegna Italiana di Valutazione)*, 37: 11-14.
- Scriven, M. (1967). Metodológia hodnotenia. In: *Perspectives of Curriculum Evaluation*, ed. R.W. Tyler, R.M. Gagne, & M. Scriven, Rand-McNally, Chicago, 39-83.
- Centrum vzdelávania v oblasti služieb. (2000). *Kvadranty učenia sa službou*. Palo Alto, Kalifornia: Stanfordská univerzita
- NÁSTROJ NA SAMOHODNOTENIE ELENE4WORK (s.57) https://www.master-project.it/wp-content/uploads/2022/08/Final_MASTER_toolkit_ITA.pdf

- Verma, J., Gautam, M., Dohley, R., Bajpai, A., Jatav H., (2024). Rozširujúce vzdelávanie a komunikačný manažment. New Delhi: EPH.
- Služba pre mládež v Kalifornii. (2004). Service-Learning Dipstick: Nástroj na plánovanie a hodnotenie projektov. Oakland, CA: YSC.